
METSÄSTYKSETÖN SUOMI

Taloudellinen näkökulma

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Metsätalouden koulutusohjelma

Evo, syksy 2016

Henriikka Korvenranta

Henriikka Korvenranta

Evo
Metsätalouden koulutusohjelma
Metsätalousinsinööri

Tekijä	Henriikka Korvenranta	Vuosi 2016
Työn nimi	Metsästyksen Suomi – Taloudellinen näkökulma	

TIIVISTELMÄ

Idea opinnäytetyöhön tuli vuoden 2014 harjoittelusta Suomen riistakeskusk-sella. Kiinnostus metsästäystä kohtaan on ollut aina suurin ja tämä vaikutti aiheen valintaan vahvasti. Opinnäytetyöllä ei ollut tilaajaa, mutta tavoitteena oli, että monille selviäisi metsästyksen merkitys tässä yhteiskunnassa. Luonto on kuitenkin yhä ihmistä lähellä, vaikka maailma on urbanisoitunut.

Opinnäytetyössä haettiin tietoa monista eri lähteistä, mutta myös tekijällä oli omakohtaista suullista tietoa, jota sovellettiin niin teoriassa kuin tulok-sissa. Työn tutkimusmenetelmänä toimivat haastattelut. Niitä hyödyntä-mällä pystyttiin opinnäytetyössä todentamaan, olisiko skenaario Metsästyks-ettömästä Suomesta mahdollinen ja jos olisi, mitä siitä seuraisi taloudelle. Tutkimus osoitti hyvin vahvasti, että tässä tapauksessa ja tässä yhteiskunta-tilanteessa skenaario olisi mahdoton. Kuitenkaan haastattelut eivät kumon-neet mahdollisuutta, etteikö metsästyksen kieltäminen olisi mahdollista yh-teiskuntarakenteen muuttuessa.

Työssä tuli myös julki, että metsästyksen kieltäminen tarkoittaisi sitä, että koko järjestelmää riistapolitiikassa ja muussa politiikassa pitäisi muuttaa, jotta kieltolaki onnistuisi. Siltikin olisi todennäköistä, että ennen kaikkea valtio joutuisi tilanteeseen, jossa kulut nousisivat epäedullisella tavalla.

Ehdotuksena tulevaisuuden varalle on, että vastaava haastattelututkimus to-teutettaisiin esimerkiksi kymmenen tai kahdenkymmen vuoden kuluttua, jotta nähtäisiin, miten suhtautuminen metsästykseseen ja luonnonsuojeluun on muuttunut.

Avainsanat Metsästäys, talous, skenaariot, haastattelu

Sivut 38 s. + liitteet 9 s.

Evo
Degree Program in Forestry

Author	Henriikka Korvenranta	Year 2016
Subject of Bachelor's thesis	Hunting-Free-Finland – An Economical Perspective	

ABSTRACT

The idea of the thesis started in the autumn 2014. It was a work placement in the Finnish Wildlife Agency. There was no commissioner for this study but the goal was that people would find out what hunting means in this society. Nature is still important to us even if the environment has been urbanized.

The information in the thesis was collected from different sources but there are also my personal experiences which were applied in the theory and in the outcomes. Using the interviews this thesis was able to verify whether hunting-free Finland was possible and if so, what would happen financially. The study showed clearly that in the current societal situation, the scenario would be impossible but it does not mean the hunting ban would be impossible if the social structure changes.

The results also showed that banning hunting would mean that the whole system of wildlife policy and other policies should be changed for that prohibition to be successful. Even so, it is likely that the state would have a situation where the costs would increase unfavorably.

The proposal for the future would be that a similar interview study would be implemented for example, after ten or twenty years, in order to see how attitudes towards hunting and conservation have changed.

Keywords Hunting, economy, interview, scenarios

Pages 38 p. + appendices 9 p.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
2	AINEISTOT	2
2.1	Erätalouden vaiheita.....	2
2.2	Nykyajan riistatalous.....	3
2.3	Riistatalouden tulot	3
2.3.1	Valtion tulot.....	4
2.3.2	Metsähallituksen lupatulot ja määrärahat	4
2.3.3	Metsästysmatkailuyritykset	5
2.3.4	Metsästäjä	6
2.3.5	Riistapelot.....	8
2.3.6	Riistakolmio laskennan arvo	8
2.4	Määrärahat riistatalouden edistämiseksi	9
2.5	Riistavahingot ja niiden korvaaminen.....	10
2.5.1	Hirvieläimet.....	10
2.5.2	Suurpedot.....	11
2.5.3	Muut riistavahingot	11
2.6	Skenaario hirvenmetsästyksen loppumisesta	12
2.7	Haastateltavat kohteet	13
2.7.1	Suomen riistakeskus	14
2.7.2	Suomen luonnonsuojeluliitto.....	14
2.7.3	WWF	15
2.7.4	Pyypoijat ry.....	16
3	TUTKIMUSMENETELMÄT	18
3.1	Tulevaisuustutkimus.....	18
3.2	Skenaariotutkimus.....	18
3.2.1	Deduktiivinen skenaariotutkimus.....	19
3.2.2	Mahdolliset skenaariot.....	19
3.3	Teemahaastattelu.....	20
4	HAASTATTELUIJEN TULOKSET	21
4.1	Haastattelujen tuntuma	21
4.2	Haastattelujen analysoiminen.....	22
4.2.1	Suomen riistakeskus	23
4.2.2	Suomen luonnonsuojeluliitto.....	24
4.2.3	WWF	25
4.2.4	Metsästäjien mielipide.....	26
4.2.5	Haastattelujen lopputulos	27
5	POHDINTA.....	29
	LÄHTEET	34
	HAASTATTELUT	38
	LIITTEET	

-
- Liite 1 Haastattelukysymykset järjestöille
 - Liite 2 Haastattelukysymykset metsästysseuralle
 - Liite 3 Luettelo riistaeläimistä ja rauhoittamattomista eläimistä
 - Liite 4 Luettelo riistapellossa käytettävistä kasveista
 - Liite 5 Matkakertomus Kanadan kevätkarhujahdista

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aiheena on metsästyksen Suomi – taloudellinen näkökulma. Tulevaisuuden tutkiminen on aina kiehtonut ihmisiä ja niin kauan kuin ihminen on ollut olemassa, ihmiskunta on pyrkinyt ennustamaan tulevien aikojen tapahtumia. Ennen tätä harjoittivat shamaanit ja poppamiehet kysyen hengiltä, saisivatko metsämiehet tänään saalista. Nykyään tätä tieteen haaraa kutsutaan hyvinkin loogisesti tulevaisuuden tutkimiseksi, johon liitetään vahvasti skenaario tutkimus.

Tämä työ käsittelee tulevaisuuden kuvaa Suomesta, jossa metsästyks on kielletty kokonaan. Tutkimus on tulevaisuuden ennustamiseen pyrkivä, jossa ensisijaisesti tutkitaan, onko skenaario edes mahdollinen. Skenaarion mahdolliseksi tai mahdottomaksi tekemisen toteamiseen on haettu pohjatietoa käsillä olevista tiedoista, jotka joko tukisivat tai kieltäisivät sen. Samalla on pohdittu, millaisia seuraamuksia olisi, jos skenaarion mukainen tulevaisuuden kuva toteutuisi Suomessa. Vaikka aiheena on taloudellinen näkökulma, opinnäytetyössä ei luoda tilastomatemattisia tulevaisuuden lukuja vaan pohditaan, onko skenaario kannattavaa vai ei.

Aiheeseen on paneuduttu käyttäen hyväksi lähdetiedoston tarjoamia lukuja ja uusia tutkimuksia, joita on tehty viime aikoina. Nousevaksi trendiksi on tullut taloudellisuus ja taloudellinen hyötykäyttö sekä sen arvottaminen mm. metsästäjien työstä. Metsästäjien työnarvosta on alan lehdissä ollut paljon puhetta. Aineistojen pohjalta on laadittu haastattelukysymykset, joiden avulla pyrittiin selvittämään, mitä mieltä WWF, Suomen luonnonsuojeluliitto ja Suomen riistakeskus ovat skenaarion mahdollisesta toteutumisesta. Haastattelussa pyrittiin myös pohtimaan sitä, mitä taloudellisia vaikutuksia seuraisi metsästäjille, metsästysmatkailua tarjoaville yrityksille ja valtiolle, jos skenaario toteutuisi. Järjestöjen haastattelujen pohjalta tehtiin vielä haastattelukysymykset kuhmoislaiselle metsästysseuralle, jolloin metsästäjienkin ääni ja mielipide metsästyksettömästä Suomesta tulisi esille. Näiden haastattelujen tuloksien perusteella syntyi päätelmä skenaarion mahdollisuudesta ja siitä, mitä siitä seuraisi, jos se olisi mahdollista.

2 AINEISTOT

Opinnäytetyön aineistot koostuvat valtion, yrittäjien sekä metsästäjien rahankäytöstä liittyen riistatalouteen. Tämän otsikon alle on koottu tärkeitä lukuja tuomaan vertailukohtaa sille, miten rahaa tässä tilanteessa käytetään riistatalouteen. Samalla on esitelty myös sitä, millainen entisajan riistatalous oli ja siitä on siirrytty nykypäivään. Aineistojen perusteella on koottu joitakin omia laskelmia tukemaan ymmärrystä mm. metsästäjien työn arvosta.

2.1 Erätalouden vaiheita

Jo ammoisista ajoista lähtien metsästyksellä on ollut suuri merkitys Suomen taloudelle. Metsästyksellä ei pelkästään tarkoitettu ravintoa ja hyödykkeitä Suomessa silloin asuville ihmiselle, vaan se tarkoitti myös tuloja ja mahdollisuuden vaihtokauppaan. Turkisten ja riistan hyödyntämistä harjoittivat nimenomaan tavalliset ihmiset, talonpojat ja kylien pienet yhteisöt. Pelkällä pellolla ja karjalla ei tullut toimeen, vaan ihmisten oli toimeentulon vuoksi harjoitettava metsästyksellä, kalastusta ja keräilyä, jotta perhe pärjäsi yli pitkän talven. (Suomen riistakeskus 2011, 30–33.)

Suomi nousi suureen maineeseen upeilla turkiksilla, jotka olivat laadukkaita ja haluttuja niin Keski-Euroopassa kuin Etelä-Euroopassa. Ainoastaan Novgorod (silloinen Venäjä) voitti Suomen turkiskaupassa. Turkikset olivat luonnonrikkaus, jota tavoiteltiin ja se oli yksi syy, miksi Suomenmaa oli haluttu Ruotsin kuin myös Novgorodin taholta kannettiinhan tuohon aikaan veroa ja turkiksista valtio sai tuloja. Tapporaha oli myös aikoinaan tulonlähde talonpojille, eikä tapporaha ole nykyäänkään jäänyt unholaan vaan se on käytössä susilla, nimenomaan häirikkösusilla, Venäjän Karjalassa vuodesta 2011 lähtien. (Laitinen & Määttä 2015). Jopa oravista maksettiin tapporahaa 1800-luvulla, koska oravaa syytettiin lintujen surmaajaksi ja metsien tuholaiseksi (Luonnonvarakeskus 2015a). Oravan nahka olikin yksi arvokkaimmista nahoista. Vuonna 1901 oravasaalis oli huimat 2,5 miljoonaa nahkaa, mutta jo 1929 oravakanta rauhoitettiin liiallisen pyynnin vuoksi. (Suomen riistakeskus 2011, 30–33.)

Suomen turkiskaupan huippu aika oli 1300- ja 1600-luvun väli, mutta jo aikaisemmin turkis oli ollut tärkeä kauppaväline ja sitä myytiin edelleen 1600-luvun jälkeen paljon. Turkisvarantoja riitti pitkään ja ne alkoivat ehtyä vasta, kun Kustaa Vaasa otti Suomen sydänmaat (mm. alueita Keski-Suomesta) kruunun haltuun. Sitä ennen maat olivat olleet yksityisten omistajien hallussa. Terva vei turkisten valta-aseman tuolloin, mutta silti turkikset olivat tärkeä kauppaväline. 1930-luvulla Suomessa koettiin metsästyksenkulttuurissa muutoksia, kun seuruemetsästyksellä alkoi kehittyä lisääntyneen hirvikannan vuoksi. Lopulta 1950-luvulla luonnonturkiskauppa romahti alkaneen tarhauskulttuurin seurauksena. Tosin Suomi saavutti hyvin nopeasti johtoaseman turkistarhauksessa. (Hämäläinen, 2012.)

Ei sovi unohtaa muitakaan metsästyksen liittyviä tuotteita, joista käytiin kauppaa ja joilla oli kysyntää. Turkisten jälkeen hylkeenrasva, linnut ja lintujen höyhenet olivat myös vientituotteita, jotka eivät kuitenkaan olleet yhtä

tärkeitä kuin turkikset, mutta näitäkin tuotteita hankittiin ja vietiin eteenpäin. (Suomen riistakeskus 2011, 30–33.)

2.2 Nykyajan riistatalous

Nykyajan riistatalous on hyvin erilaista kuin se oli vanhaan aikaan. Riistatalous on kehittynyt huikeasti eteenpäin ja mukaan on tullut paljon erilaisia toimielimiä ja uusia asioita. Suomen riistatalous ei käsitä enää vain turkisten tuotantoa ja vientiä tai hylkeenrasvan myyntiä vaan paremminkin ennen tärkeät osa-alueet ovat jääneet minimaalisiksi kaiken muun rinnalla.

Nykyiseen riistatalouteen kuuluu vahvasti yhteiskunnan huomiointi, joka tarkoittaa mm. vahinkojen torjumista/korvaamista pyyntilupamaksuista ja valtion riistaorganisaatioiden rakenteiden rahoittamista. Varsinkin lupamaksut hirvieläimillä ovat tärkeä osa-alue vahinkojen torjunnassa. Kaupallinen metsästys on myös nostanut päätänsä riistatalouden osa-alueena ja se tarjoaa metsästäjille metsästysmahdollisuuksia, lihaa, muistoja, tarvikkeita ja matkustusta. Metsästyksessä on oleellista se, että kaikki tapahtuu kestävässä metsästyksen puitteissa huomioiden eettiset periaatteet. Riistatalous on laaja käsite, mutta perusedellytyksenä on, että siihen kuuluu kaikki riistan ympärillä tapahtuva toiminta. (Simenius 2016.)

Riistatalous ei ole taloutta, joka pyrkisi tekemään pelkkää tulosta hinnalla millä hyvänsä, vaan sosiaaliset ja kulttuuriset arvot ovat tärkeitä. Yhdeksi suurimmaksi osa-alueeksi riistataloudessa nousevat arvot, joita ei voi rahassa mitata. Metsästys on suurimmalle osalle metsästäjistä suomalaisista harrastus ja mahdollisuus virkistäytyä sekä irrottautua harmaasta arjesta. Sitä kautta, kun metsästäjä lähtee harjoittamaan harrastustaan, mukaan tulevat liikunnallinen hyöty. Eikä sovi unohtaa, että jos metsästäjä onnistuu tavoitteessaan, niin hän saa jotain hyvää itselleen, oli tämä sitten maukas metso ja murea metsäkauris tai kauniita muistoja. (Suomen riistakeskus 2015.)

Metsästäjä ei kuitenkaan vain mene metsään ja ota itselleen sieltä mitään vaan suurin osa metsästäjistä harrastavat tekee arvokasta ympäristön- ja riistanhoidon työtä samalla, kun harrastaa metsästäystä. Työhön kuuluvat mm. kosteikoiden hoitaminen ja ylläpitäminen, hirvieläinten ruokinta talvisin, pienpetojen kurissa pitäminen ja erilaisten riistaeläin kantojen seuranta. Mm. suurin osa Luonnonvarakeskuksen saamista tiedoista on kerätty talkoovoimin. (Suomen riistakeskus 2015a.)

2.3 Riistatalouden tulot

Riistatalous Suomessa on pieni tekijä, mutta silti monille tahoille tärkeä. Opinnäytetyössä keskitytään taloudelliseen näkökulmaan huomioiden mahdollisimman monien eri tahojen tulojen saanti. Seuraavissa luvuissa keskitytään tutkimaan seuraavien tahojen tuloja ja liikevaihtoa riistatalouden osalta: Valtion tulot, metsästys matkailua tarjoavien yrittäjien tulot/liikevaihto ja metsästäjän käyttämä raha metsästysharrastukseen. Erätalojen saamat tulot on jätetty pois, koska joitakin aiheita oli rajattava pois. On myös

matemaattisesti lähes mahdotonta laskea, kuinka paljon eräalojen myynti laskisi, koska monia tuotteita ei käytetä vain metsästäessä vaan myös retkeillessä, esim. vaatteita.

2.3.1 Valtion tulot

Suomen valtio kerää tällä hetkellä kahdenlaisia tuloja liittyen riistanhoitoon. Ensimmäinen ja tärkein maksu on riistanhoitomaksu, joka on pakollinen jokaiselle, joka tahtoo metsästää joko valtion lupa-alueilla tai yksityisillä mailla. Tämä riistanhoidon maksu on vuodessa 33 €. Vuonna 2015 valtion arvio riistanhoitomaksuista saatavista tuloista oli 10 240 000 €, joka tarkoittaa 310 300 metsästäjää maksaisi riistanhoitomaksun. Vuoden 2013 tilinpäätöksessä riistanhoidon maksusta kertyviä tuloja oli 10 161 258 €, mikä tarkoitti, että 307 917 metsästäjää lunasti itselleen metsästyskortin ja näin ollen luvan metsästää. (Valtionvarainministeriö 2014b.)

Metsästäjät tekevät myös paljon tarvike- ja lupahankintoja ennen metsästyskautta. Tämä tarkoittaa sitä, että jokaisesta tarvehankinnasta, jonka metsästäjä tekee, maksaa hän arvonlisäveron, joka menee valtion kassaan. On arvioitu, että arvonlisävero on noin 130–160 miljoonaa euroa. (Suomen riistakeskus 2016a.)

Toinen tulo on hirvieläinten kaatolupamaksut. Vuoden 2015 talousarviossa on arvioitu, että tuloja kertyy 3 400 000 € hirvieläinten kaatolupamaksuista, kun taas vuoden 2013 tilinpäätöksessä tuloja kertyi 3 862 232 € edestä. Lakiin perustuvien kaatolupamaksujen hinta aikuisella hirvellä on 120 € ja vassalla 50 € (Valtionvarainministeriö 2014a). Peuroilla kaatolupamaksu on huomattavasti alempi. Aikuinen kuusipeura, saksanhirvi, japaninpeura, valkohäntäpeura tai metsäpeura maksavat 17 €. Kunkin lajin vasan kaatolupamaksu on 8 €. (Suomen riistakeskus 2016b.)

2.3.2 Metsähallituksen lupatulot ja määrärahat

Metsähallitus saa vuosittain miljoonien eurojen arvosta tuloja metsästyksestä ja kalastuksesta. Vuodelle 2016 on arvioitu, että metsästys ja kalastus tuovat tuloja 4,9 miljoonan euron arvosta metsähallitukselle. Vuonna 2014 metsästyslupia myytiin 50 100 ja kalastuslupia 71 151 kappaletta (Taulukko 1, s. 5). Tämän perusteella metsästyksen osalta metsähallituksen eli valtion kassaan kertyi 2 028 600 €. Vuonna 2016 määrärahoja myönnettiin 5 754 000 € arvosta (Taulukko 2, s. 5). (Valtionvarainministeriö 2016d.)

Taulukko 1. Metsähallituksen määrälliset ja laadulliset tavoitteet vuosille 2014–2016. (Valtionvarainministeriö 2016d.)

Määrälliset ja laadulliset tavoitteet Metsähallituksen julkisille hallintotehtäville

	2014 toteutuma	2015 ennakoitu	2016 esitys
Käyntimäärät: kansallispuistot, valtion retkeilyalueet, luontokeskukset	3 649 300	3 647 000	3 650 000
Luontokeskusten, maastopalveluiden ja lupa-asiakkaiden asiakastytyväisyys (asteikko 1–5)	4,04	4,05	4,04
Metsästysluvut (kpl)	50 100	50 000	50 000
Kalastusluvut (kpl)	71 151	70 000	70 000
Erävalvontatapahtumien määrä	10 611	11 000	11 000

Taulukko 2. Metsähallituksen määrärahojen käyttökohteet. (Valtionvarainministeriö 2016d.)

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Luonnon virkistyskäyttö	3 714 000
Eräasiat	1 590 000
Muut tehtävät	450 000
Yhteensä	5 754 000

Määrärahoja käytetään, jotta kansalaisille olisi tarjota mahdollisimman laajat kalastus- ja metsästysmahdollisuudet huomioiden ekologisen ja sosiaalisen näkökulman. Toimintaa valvotaan, jotta asiat sujuisivat oikealla tavalla. Lisäksi tavoitteena on viestiä riista- ja kalakantojen hoidosta sekä edistää retkeilyä saatavia virkistysvaikutuksia varmistaen, että asiakkaat pysyvät tyytyväisenä. On myös tärkeää, että erävalvontaa kehitetään annetuilla varoilla ja yhteistyötä parannetaan erilaisten riistatalouden ja kalatalouden alalla toimivien tahojen kanssa. Edellä mainitun avulla on tarkoitus luoda parempia edellytyksiä luontomatkailulle ja luonnon virkistyskäytölle unohtamatta panostaa retkeilyalueiden viihtyvyyteen ja palvelutasoon. On myös tärkeää seurata näiden alueiden taloudellista merkitystä ja muita hyötyjä. (Valtionvarainministeriö 2016d.)

2.3.3 Metsästysmatkailuyritykset

Suomessa on jonkin verran nostanut päätänsä myös metsästysmatkailu. Suomalainen metsästysmatkailu on vaatimattomissa mitoissa verrattuna esimerkiksi Etelä-Afrikkaan, Kanadaan tai Keski-Eurooppaan, jossa trofee metsästys on suuremmissa asemassa kuin Suomessa. Suomesta löytyy kaikkiaan noin 200 metsästysmatkailua tarjoavaa toimijaa, mutta pääelinkeinona riistataloutta harjoittaa vain 60 yritystä ja näistä noin 15 tilaa harjoittaa fasaanin metsästystä ja peltopyitä 4–5 tilaa. Edellä mainittujen tilojen liikevaihto on noin 4–6 miljoonaa euroa yhteensä. Nämä yritykset ovat Suomen suurimman liikevaihdon omaavia metsästysmatkailua tarjoavia tiloja. Suomessa on mahdollista metsästää lähes kaikkea Suomessa löytyvää riis-

taa metsästysmatkailun puitteissa, mutta ne ovat pienemmissä mittakaavoissa. Usein metsästystä tarjoavilla yrityksillä on muutakin erähenkistä toimintaa, kuten kalastusta tai safareja. (Hämäläinen 2012.)

Suurin osa Suomessa tapahtuvasta metsästysmatkailusta sijoittuu Keski-Suomeen, Itä-Suomeen, Pohjois-Pohjanmaalle ja Lappiin. Nämä yritykset toimivat valtionmailla, seuroilta vuokratuilla mailla tai omilla yksityisillä maillaan. Taloudellisesti merkittävimmät riistatilat sijaitsevat Uudellamaalla ja Hämeessä. Tiloilla tapahtuvaan toimintaan liittyy intensiivinen riistanruokinta ja se, että useimmiten tarhatut riistaeläimet vapautetaan metsästettäviksi. Kaiken toiminnan keskiössä toimivat riistanhoitajat, jotka pitävät huolta riistasta ja sen elinympäristöstä. Tällä hetkellä kokoaikaisia ammattiriistanhoitajia on 60 sekä saman verran osa-aikaisia työntekijöitä. Riistanhoitajille on olemassa yhdistys nimeltään Suomen Ammattiriistanhoitajat ry. (Hämäläinen 2012.)

Metsästysmatkailulla on monia haasteita kehittyä Suomessa, koska suomalainen metsästyskulttuuri eroaa paljon keskieuropalaisesta tyylistä ja ylittää eurooppalaisesta metsästyskulttuurista. Suomen erilainen metsästyskulttuuri ei ole lähtökohtaisesti huono asia, vaan se on hyödyntävissä vahvuutena. Ulkomaalaiset metsästäjät tulevat Suomeen sen vuoksi, että meillä on tarjolla ainutlaatuinen kulttuuri metsästää. Se houkuttelee metsästysmatkailijoita eri puolilta Eurooppaa, kuten Saksasta ja Unkarista. Suomessa on valttina se, että pohjoisessa on poikkeuksellisen puhdas luonto. Kaikille metsästäjille Euroopassakaan saalis ei ole tärkein vaan luonnossa liikkuminen ja yhdessä olo. Käytännössä Suomessa on paljon potentiaalia metsästysmatkailun osalta, mutta massaturismi ei ole realistista. (Hämäläinen 2012.)

2.3.4 Metsästäjä

Metsästystä harrastavat henkilöt käyttävät vuodessa erinäisen summan rahaa metsästysharrastukseen. He käyttävät rahaa metsästysmatkailuun kotimaassa kuin myös ulkomailla. Rahaa käytetään vaatteisiin, aseisiin ja eräkäyntitarvikkeisiin koiraharrastusta unohtamatta. Vuonna 2008 metsästäjä käytti keskimäärin 950 €, mutta nyttemmin keskimääräinen rahan käyttö harrastukseen on 1 113 €. On arvioitu, että nykyään kaikki Suomen metsästäjät yhteen laskettuna käyttävät noin 230,4 miljoonaa euroa vuodessa metsästysharrastukseen. Vuonna 2008 metsästäjät satsasivat eniten rahaa matkustamiseen ja metsästysmatkailuun, jopa 28 %. Seuraavana hyvänä kakkosena oli vaatetuksen hankkiminen, joka oli 15 % kaikesta metsästäjien käyttämästä rahasta vuonna 2008. Metsästäjien rahan käytössä on kuitenkin suuria alueellisia eroja. Eniten rahaa harrastukseen käyttävät uusimaalaiset ja satakuntalaiset, kun taas Kymi, Oulu, Lappi ja Pohjanmaalaiset käyttävät vähiten rahaa. Laskelmissa on otettu huomioon se, että osa metsästyksen tarvittavista välineistöistä on tuotu ulkomailta, joten tuotto ei jää vain kotimaahan. Laskelmissa on huomioitu arvonnäkövero. (Huttu 2016, 10–11.)

Koiria käytetään metsästyksessä paljon ja noin 40 % metsästäjistä on käytössä jonkinlainen metsästyksen sopiva koira. Metsästyskoiran aiheuttamat kustannukset ovat keskimäärin vuodessa noin 500 € (Kuva 1, s. 7). Ilmi

käy, että metsästys harrastukseen käytettävä aika on 2 245-2 986 henkilötyövuotta vuodessa. Vuonna 2014 riistasta saadun lihan arvo vastasi noin 62 miljoonaa euroa. (Partanen 2016, 8.)

Kuva 1. Metsästyskoira on arvokas investointi, jolle yleensä hankitaan myös kalliit vaikutukset. Suomalaisessa metsästyskulttuurissa metsästyskoira on lähes välttämätön toveri (Kuva: Korvenranta 2014).

Jos keskiarvoisesti julkisella sektorilla työskentelevä henkilön palkka on 2 500 €/kk, silloin henkilön vuosipalkka on 30 000 €/v. (Tilastokeskus 2016). Jos metsästäjät saisivat henkilötyövuosiltansa (2500 henkilötyövuotta) valtiolta palkkaa 30 000 €/v, silloin valtion tulisi varata 75 miljoonaa metsästäjien palkkoihin työstä, jonka he tekevät. Vaihtoehtoisesti, jos valtio ei tätä tekisi, pitäisi löytää satoja uusia yrittäjiä tekemään tämän arvosta työtä. (Suomen riistakeskus 2016a).

Vuonna 2014 riistasaaliiksi kertyi 7 miljoonaa kiloa lihaa, jonka arvo oli 65 miljoonaa euroa. Suomen tärkeimmästä riistanisäkkästä eli hirvestä, kertyi noin 5 miljoonaa kiloa lihaa. Hirvenlihan arvo oli kokonaisarvosta reilut puolet eli 35 miljoonaa euroa. (Metsäntutkimuslaitos 2014, 195–196.)

Esimerkkinä metsästäjien vapaaehtoistoiminnasta on SRVA. SRVA tarkoittaa suurriistavirka-apua. Toiminnasta vastaa paikalliset riistahoitoyhdistysten ylläpitämä erillinen organisaatio. Riistahoitoyhdistys on oikeutettu pitämään kolarissa lopetetut hirvieläimet, metsäkauris ja villisika, muut lopetetut eläimet pitää valtio (Suomen riistakeskus 2014). Toiminta perustuu yhteistyöhön poliisin kanssa, sillä poliisi antaa hälytyksen, jonka jälkeen SRVA:n yhteishenkilöt lähtevät hoitamaan tehtävän. SRVA:n tyyppisimpiä tehtäviä on jäljestää kolareissa loukkaantuneita hirvieläimiä, suurpetoja ja villisikoja. Toinen tehtävä on hoitaa suurpetojen karkotus pois taajama-alueelta. (Suomen riistakeskus 2015b.)

2.3.5 Riistapelot

Riistapelot ovat viime vuosina nousseet entistä suosituimmiksi, kun niiden hyödyt on huomattu metsästäjien keskuudessa ja EU-tasolla. Riistapelot parantavat luonnon monimuotoisuutta ja tarjoavat luonnonvaraisille eläimille ravintoa, lisääntymis- ja suojapaikkoja. Samalla ne vetävät ei toivotut vieraat pois tieliikenteestä, metsistä ja erikoiskasviviljelmiltä (Kuva 2). Riistapellon ei tarvitse olla suuri vaan muutama aari riittää. Jos riistapello on suurempi kuin 2 ha on todennäköistä, että riistalle tarkoitettua ravintoa menee hukkaan. (ELY-Keskus 2014.)

Kuva 2. Riistapello vetää puoleensa valkohäntäpeuroja (Kuva: Korvenranta 2016).

EU-tukiehtona on, että riistapellossa tulee olla vähintään kahden eri kasvin siementä, jonka lisäksi on oltava jonkin yksivuotisen kasvin siementä (Liite 4). Lisäksi tukiehdoissa on sanottua, että vähäinen lannoitus on sallittua ja riistapello tulee perustaa vuosittain. Kasvinsuojelu aineiden käyttäminen on kiellettyä ja maan muokkaaminen on sallittua vain kasvuston perustamisen ja päättämisen aikana eli kasvusta tulee säilyttää seuraavaan kevääseen. Ohjelmakaudella 2015–2020 ympäristökorvaus on 300 €/ha. (ELY-Keskus 2014.)

2.3.6 Riistakolmio laskennan arvo

Vuonna 2016 kesällä Suomessa oli kaikkiaan 968 laskettua riistakolmiota, joiden tarkoitus on arvioida Suomen kanalintukannan vahvuus ja sitä kautta kanalintujen metsästyskauden pituus tai jopa jonkun kanalintulajin täysi rauhoittaminen (Luonnonvarakeskus 2015d). Riistakolmioiden määrä vaihtelee vuosittain hieman. Riistakolmiot ovat myös aktiivisia talvella lumen aikaan, jolloin niitä käytetään riistanisäkkäiden kantojen arvioimiseen. Talvisin kolmiot lasketaan kahteen kertaan tarvittaessa (Luonnonvarakeskus

2015c). Kesäisin kolmiot kuljetaan yhteen kertaan, mutta laskijoita on kolme kappaletta (Luonnonvarakeskus 2015b). Tämä siksi, että kaikki kolmiolle sattuvat kanalinnut pystytään lukemaan mukaan laskentaan. Yhden riistakolmion sivun pituus on noin 4 km, joten yhden riistakolmion laske-
miseksi on kuljettava 12 km. Riistakolmiot ovat metsästäjien vapaaehtoista
työtä ja siitä hyötyvät EU, maa- ja metsätalousministeriö kuin myös met-
sästysseurat. Riistakolmiolaskentojen järjestäjiä ovat Suomen riistakeskus
ja Luke. (Luonnonvarakeskus 2015e.)

Jos laskemme, kuinka paljon metsästäjät ja luonnonharrastajat tienaisivat
tuntipalkalla riistakolmioiden kartoittamisesta, olisi tulos seuraava. Keski-
veto metsästäjä kulkee maastossa noin 2 km/h, koska riistakolmiot sijait-
sevat maastossa, ei teillä tai teiden varsilla. Laskuissa ei oteta huomioon,
että talvella on mahdollisuus hiihtää, joka on nopeampaa kuin maastossa
käveleminen. Yhden riistakolmion kulkemiseen kuluisi noin 6 tuntia/hen-
kilö. Vuonna 2016 riistakolmiota oli 986, joten kesällä yhteistuntimäärä oli
17 748 tuntia. Tuo tuntimäärä käytettiin siihen, että riistakolmiosta kerättiin
tietoja. Jos riistakolmioiden määrä pysyy talvella samana kuin kesällä ja jos
kolmiot lasketaan kahteen kertaan, silloin tuntimääräksi tulee 11 832 tuntia.
Jos metsästäjän ja luontoharrastajan palkka olisi 10 €/h ilman veroja, tulisi
riistakolmiolaskennalle hinnaksi 295 800€. Summa sisältyy metsästäjien
työnarvon rahalliseen summaan, koska riistakolmiolaskennat ovat vapaaeh-
toistyötä.

2.4 Määrärahat riistatalouden edistämiseksi

Valtio antaa tietyn määrän vuosittain määrärahoja eri kohteisiin. Myös riis-
tatalous saa määrärahoja riistatalouden edistämiseksi. Vuonna 2016 riista-
talouden edistämiseksi myönnettiin 10 130 000 € (Taulukko 3, s. 10). Näitä
määrärahoja saa käyttää riistanhoito- ja pyyntilupamaksuissa annetun lain
(616/1993) 3 §:ssa tarkoitettujen menojen maksamiseen ja EU-rahastojen
tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen
maksamiseen. Lisäksi määrärahaa voidaan käyttää enintään viittä henkityö-
vuotta vastaavien henkilöstö kuluihin ja palkkaan. (Valtionvarainministeriö
2016c.)

Taulukko 3. Valtion myöntämien määrärahojen käyttökohteet ja niiden summat. (Valtionvarainministeriö 2016c.)

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Suomen riistakeskus	6 770 000
Riistanhoitoyhdistykset	2 340 000
Metsästysmuseotoiminnan tukeminen	405 000
Riistakonsernin strategian toiminnallistaminen kuten suurpetojen laskenta ja riistakonsernin yhteisten tietojärjestelmien kehittäminen	615 000
Yhteensä	10 130 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Tarkentunut arvio	-83
Yhteensä	-83

2016 talousarvio	10 130 000
2015 talousarvio	10 213 000
2014 tilinpäätös	10 240 000

2.5 Riistavahingot ja niiden korvaaminen

Monesti metsä- ja maatalousvahingoista puhuttaessa pinnalle nousee pääasiassa sään aiheuttamat metsätuhot ja satotappiot. Mutta sää ei ole ainoa asia, joka aiheuttaa harmia metsänomistajille ja maanviljelijöille. Riista aiheuttaa vuosittain erinäisen määrän vahinkoja, joita valtio korvaa yksityisille, yhteismetsille ja yksityisten maanomistajien perustamille yhtiöille tai yhtymille (MMM 105:6 §). Pääasiallisesti valtio korvaa vain hirvieläinten ja suurpetojen aiheuttamia vahinkoja unohtamatta porotalouden kärsimästä vahingosta. Tieliikenteessä tapahtuneita vahinkoja ei valtio korvaa, koska sen varalle on olemassa vakuutus. (Maa- ja metsätalousministeriö 2016a.)

2.5.1 Hirvieläimet

Suomessa riistavahinkolaissa on määritetty kaikkiaan kuusi eri hirvieläintä, jotka kuuluvat riistavahinkolain piiriin. Nämä lajit ovat kuusi-, japanin-, valkohäntä-, metsäpeura sekä saksanhirvi ja hirvi. Lisäksi on seitsemäs hirvieläin, metsäkauris, mutta tämän hirvieläimen vahinkoja ei korvata. Hirvieläinvahingoiksi luetaan hirvieläinten aiheuttamat viljelys-, eläin- ja metsävahingot. Esimerkiksi hirvieläimet aiheuttavat vuosittain tuhoja taimikoissa. Kaikki kyseisille osa-alueille aiheutuneet vahingot korvataan hirvieläinten metsästäjien maksamista pyyntilupamaksuista. (Maa- ja metsätalousministeriö 2016b.)

Vuonna 2014 korvauksiin oli varattu 3 400 000 € euroa ja tämän määrärahan valtio käytti (Taulukko 4, s.11). Myös kahden tulevan vuoden arvio on 3 400 000 €. Määrärahat ovat varattu vahinkojen korvaamiseen ja estämiseen, hirvieläinkantojen seurantaan, riistavahinkokisterin ylläpitämiseen ja hirvieläinkatojen hoitoon. Varat ovat saatu hirvieläinten kaatolupamaksuista. (Valtionvarainministeriö 2016a.)

Taulukko 4. Hirvieläimistä kerätään kaatolupamaksuja. Taulukossa on osoitettu, kuinka niitä hyödynnetään. (Valtionvarainministeriö 2016a.)

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Vahinkojen korvaukset	1 200 000
Vahinkojen estämistoimenpiteet	300 000
Hirvieläinkantojen seuranta ja tutkimus	850 000
Riistavahinkorekisteri	150 000
Hirvieläinkantojen hoito	900 000
Yhteensä	3 400 000

2.5.2 Suurpedot

Suurpetovahingoilla tarkoitetaan karhun, ilveksen, suden ja ahman aiheuttamia vahinkoja. Riistavahinkolain nojalla korvataan suurpetojen aiheuttamia vahinkoja viljelyksille, eläimille, irtaimistolle ja poroille (Maa- ja metsätalousministeriö 2016c). Porovahinkojen korvaaminen kattaa 87,5 % suurpetojen vahinkojen korvaamiselle varatuista määrärahoista. Kaikkiaan suurpetojen aiheuttamille vahingoille on vuonna 2016 varattu 8 000 000 € (Taulukko 5). (Valtionvarainministeriö 2016b.)

Taulukko 5. Budjetin suunniteltu käyttö suurpetokorvauksissa. (Valtionvarainministeriö 2016b.)

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Suurpetojen aiheuttamien porovahinkojen korvaaminen	7 000 000
Suurpetojen aiheuttamien kotieläin-, viljelys- ja mehiläisvahinkojen korvaaminen	500 000
Vahinkojen ehkäiseminen ja valvonta	500 000
Yhteensä	8 000 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Tasomuutos	3 700
Yhteensä	3 700

2016 talousarvio	8 000 000
2015 I lisätalousarvio	3 700 000
2015 talousarvio	4 300 000
2014 tilinpäätös	9 080 000

2.5.3 Muut riistavahingot

Valtio korvaa muitakin kuin vain hirvieläinten ja suurpetojen vahinkoja. Vahingon on kuitenkin oltava tällöin merkittävä ja sijoitettava samaan elin-

keinoon laajalla alueella. Valtio ei korvaa, jos vahingot olisivat olleet ennalta ehkäistävissä. Korvaukseen käytetään valtion myöntämiä määrärahoja. (Maa- ja metsätalousministeriö 2016d.)

2.6 Skenaario hirvenmetsästyksen loppumisesta

Hirvenmetsästyksessä Suomessa on metsästäystä, joka herättää kaikista vähiten vastustusta. Hirvenmetsästyksessä on yleisesti yhteiskunnan hyväksyntä, koska hyötyjä kannan pienestä pitämisestä tulee paljon. Taimikkotuhot pysyvät siedettävänä ja hirvikolarien määrä pysyy pienempänä, kun kanta ei ole suuri. Hirvikannalle on terveellistä, että kanta on juuri sopiva. Lisäksi se saa liikkeelle luontoon vuosittain noin 100 000 metsästäjää, joka on lähes kolmannes kaikista riistahoitomaksun maksaneista metsästäjistä. Hirvenmetsästyksen kieltämisestä on keskusteltu aina välillä. Seuraavissa kappaleissa esitetään, miksi hirvenmetsästyksen kieltäminen ei olisi kannattavaa. (Moksu 2014.)

Suomen hirvikanta koostuu noin 110 000 yksilöstä ennen jahtikauden alkua. Jos syksyistä hirvikantaa ei metsästettäisi, olisi talvisen hirvikannan kasvu metsästykseseen verrattuna 50 % suurempi. Seuraavan vuoden keväällä kanta kasvaisi jälleen, jolloin hirviä olisi noin 165 000 ja sitä seuraavana keväänä 240 000. Edes 1980- ja 2000-luvun hirvikanta ei ollut koskaan sitä luokkaa kuin se olisi skenaarion toisena keväänä. Hirvikannan kasvu taittuisi hiljalleen, koska vasojen ja vuotiaiden eläinten osuus kannasta nousisi. Vasat ja vuoden ikäiset hirvet eivät ole sukukypsiä lisääntymään. (Moksu 2014.)

Olisi todennäköistä, että yhteiskunnan sietokyky ei antaisi myöten ja metsästyksen lopettaminen olisi hirven kohdalla äärimmäisen hankalaa. Ei vain ihmisten takia vaan myös hirven itsensä kannalta. Nimittäin vuoden 2014 hirvikannan tiheys oli 2,3 hirveä tuhannella hehtaarilla ja jos skenaario kävisi toteen, niin silloin hirvikanta olisi 30 hirveä tuhannella hehtaarilla. Se tarkoittaisi automaattisesti, että hirvien kunto laskisi, koska laitumet kuluisivat liikaa. Olisi oletettavaa, että vasojen keskipaino tippuisi jopa 20kg, jos hirvikanta todella kasvaisi näin suureksi. (Moksu 2014.)

Pedot rajoittaisivat hirvikantaa, jolloin karhuja ja etenkin susia olisi varmasti enemmän. Petokannan kasvu olisi suhteutettuna samoissa lukemissa kuin hirvikannan kasvu, vaikka petokannan kasvu tulisi hieman jäljessä. Tästä on näyttöä mm. Venäjän Karjalassa.

Hirvikannan kasvua hidastaisi esim. koiraeläinten levittämä hirviekokinokki, jonka vaikutusta kannassa on hankala arvioida. Olisi oletettavaa, että osa hirvistä kuolisi epidemiaan. Asiantuntijan arvion mukaan 20 vuodessa kanta saattaisi olla jopa 2 miljoonaa hirveä, vaikka olisi todennäköistä, että ravinto loppuisi sitä ennen ja kuolleisuus ylittäisi syntyvyyden. (Moksu 2014.)

Hirvikannan kasvu olisi tieliikenteessä hyvin näkyvä asia. Vuonna 2012 hirvikolareita oli 1 300, jolloin hirvikanta oli 120 000 eläintä. Silloisesta kolariäärästä koitui yhteiskunnalle lähes 60 miljoonaa euroa kustannuksia. Tulvien kolarien määrää on mahdotonta arvioida, mutta on oletettavaa, että

kannan kasvu saisi aikaan lisää kolareita. Tämä lisäisi automaattisesti yhteiskunnan kustannuksia muodossa tai toisessa. (Moksu 2014.)

Metsätalous kärsisi suuria vahinkoja, jos hirvikanta kasvaisi liian suureksi. Etenkin lehtipuu- ja männyntaimikot joutuisivat kestävämmän tuhoja tavallista enemmän ja metsän uudistaminen hidastuisi huomattavasti. Vuonna 2012 valtakunnan metsien inventoinnissa, jopa 10 % männyn taimikoista kärsi hirvien aiheuttamista tuhoista, joka tarkoittaa noin 200 000 hehtaaria. Jos hirvikanta nousisi 15 hirveen tuhannella hehtaarilla, olisi todennäköistä, että tuhot nousisivat vajaan miljoonaan hehtaariin. Hirvi itsessään kuuluu täysin valtiolle, mutta hirvi ei tätä tiedä, joten se asustaa myös yksityisen metsänomistajan metsissä syöden taimikkoa yhtäläillä siellä kuin valtionmetsissä. Asiantuntijat arvioivatkin, jos hirvikanta kasvaisi skenaarion mukaisesti, saattaisivat valtion korvaukset nousta jopa 10 miljoonaan euroon. Yli viiden hirven tiheys tuhannella hehtaarilla tarkoittaisi, että metsän uudistaminen muuttuisi epävarmaksi kannattavuutensa puolesta. (Moksu 2014.)

Vuoden 2014 haastattelussa, mikään vakavasti otettava taho ei vaadi, että hirvenmetsästäys olisi lopetettava. Monien mielestä hirvenmetsästäys on kestäväällä pohjalla. Metsähallituksen teettämän tutkimuksen mukaan eränkävyn yli päättänsä jättää maakunnille noin 20 miljoonaa euroa. Jos hirven metsästäys siirtyisi valtion sektorille, se maksaisi arviolta 150 miljoonaa euroa. Tulos on laskettu metsästäjien määrän mukaan ja sen, että yhden hirven metsästämiseen käytetään keskimäärin 16 metsästäyspäivää. Laskuissa on huomioitu muut kulut ja vähennetty hirvenlihan arvo. (Moksu 2014.)

Kaikkiaan yhteiskunnalle on kannattavampaa pitää hirvikanta kestäväällä tasolla ja metsästää hirviä kannan säätelyksi ja kulujen sekä korvausten kurissa pitämiseksi. Metsästäjät tekevät hirvikannan kanssa merkittäviä työtä käytännössä ilmaiseksi maksaen valtiolle, että saavat metsästää hirviä. Ei sovi unohtaa, että hirvenmetsästäys on etupäässä seuruemetsästäystä, joka luo sosiaalisia kontakteja ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Hirvenmetsästäys luo merkittäviä rahattomia arvoja, joita ei voi euroissa mitata. (Moksu 2014.)

2.7 Haastateltavat kohteet

Haastattelukohteiksi valittiin lopulta kolme eri järjestöä, jotka toimivat Suomessa. Lisäksi opinnäytetyössä haastateltiin yhtä metsästyseuraa, jotta metsästäjien näkökannat ja arvot tulisivat esille paremmin. Oletuksena on, että kaikilla haastattelukohteilla on omanlaisensa ja järjestönsä tukevat mielipiteet. Valinnan perusteet pohjautuvat siihen, että tutkimuksen tekijä halusi vahvasti riistataloutta varmasti puoltavan järjestön ja kaksi muuta, jotka ovat yleensä olleet mediassa esillä luonnonsuojelun ja lajiensuojelun nojalla vastustaen metsästäystä ajoittain. Tutkimuksessa oli tärkeää saada erilaisten järjestöjen mielipiteet esille metsästykseltä Suomesta taloudelliselta näkökannalta katsottuna, mutta myös huomioida tavallisen metsästäjän mielipide.

2.7.1 Suomen riistakeskus

Suomen riistakeskus eli aiemmin tunnettu Metsästäjien keskusjärjestö, on valtion viranomaistaho metsästyksen liittyen. Metsästäjien keskusjärjestö perustettiin vuonna 1962, jolloin sen tehtävänä oli hallinnoida ja valvoa metsästyksiä (Suomen metsästäjäliitto 2015). Vasta vuonna 2011 järjestö lakkautettiin ja sen tilalle perustettiin Suomen riistakeskus, joka on käytännössä sama taho, mutta eri nimellä. Suomen riistakeskus julkaisee vieläkin Metsästäjälehteä, joka jaetaan kaikille riistanhoito-maksun maksaneille metsästäjille (Kuva 3). Vuosittain metsästyskortin lunastaa noin 300 000 henkilöä. (Suomen riistakeskus 2015.)

Suomen riistakeskuksella on paljon erilaisia julkisen hallinnon tehtäviä liittyen riistatalouteen. Suomen riistakeskus vastaa kokonaan riistahoito- ja pyyntilupamaksujen keräämisestä, minkä lisäksi jokainen metsästäjä, joka maksaa riistanhoitomaksun, on oikeutettu vakuutukseen Suomen riistakeskuksen puolesta. Suomen riistakeskukselta haetaan ja anotaan poikkeuslupia ja niitä myönnetään tai ei myönnetä, riippuen tilanteesta. Lisäksi Suomen riistakeskus vastaa riistanhoitoyhdistysten metsästyksenvalvojien, metsästäjätkutinnan vastaanottajien ja riistavahinkolain nojalla toimivien riistanhoitoyhdistysten edustajien ohjauksesta, nimittämisestä ja valvonnasta. Muita Suomen riistakeskuksien tehtäviä ovat mm. kestävän riistatalouden edistäminen, riistaeläinkantojen seuranta kaikessa laajuudessaan, riistanhoidon edistäminen, eettisen metsästyksen edistäminen ja monien asiantuntija-, koulutus ja neuvontapalveluiden tuottaminen. Suomen riistakeskus ei hallinnoi Ahvenanmaan maakuntaa. (MMM 158:1 § 1–2 §.)

Kuva 3. Suomen riistakeskuksen logo. (Suomen riistakeskus 2015.)

2.7.2 Suomen luonnonsuojeluliitto

Suomen luonnonsuojeluliitto ei ole aina toiminut nykyisellä nimellään vaan vuonna 1938 se perustettiin Helsingin säätytalolla nimellä Suomen luonnonsuojeluyhdistys. Vuonna 1969 nimi muuttui nykyiseen muotoonsa. (Suomen luonnonsuojeluliitto 2016a.)

Nykyään liitossa on hieman yli 30 000 jäsentä ja liiton alla toimiva Luontoliitto, joka on nuorisojärjestö, omaa noin 7 000 jäsentä (Suomen luonnonsuojeluliitto 2016b). Vuonna 2014 Suomen luonnonsuojeluliitto sai valtion apua 407 000 euroa, joka kattoi viidenneksen liiton tuloista. Suomen luontoliitto on voittoa hakematon kansalaisjärjestö. Liitto järjestää monenlaisia tempauksia Suomessa sekä arpajaisia ja varainkeruukampanjoita, joista saadut varat käytetään liiton toimintaan ja luonnon suojelemisen hyväksi (Kuva 4, s. 15). Liitto saa tukea sertifioimastaan Ekoenergia-sähköstä,

jonka tuotto tulee myytyjen kilowattien määrästä. Kerätyillä ja saaduilla varoilla tuetaan luonnossa ja ympäristössä tehtävää työtä ja kannustetaan paikallisyhdistyksiä ja piirejä toimimaan. Lisäksi liitto julkaisee erilaisia esitteitä, raportteja ja selvityksiä ympäristöön liittyen unohtamatta luontoinventointien rahoittamista. Osa varoista käytetään Helsingissä sijaitsevan keskustojen ja siellä työskentelevien henkilöstön palkkoihin. (Suomen luonnonsuojeluliitto 2016c.)

Kuva 4. Suomen luonnonsuojeluliiton logo. (Suomen luonnonsuojeluliitto 2016a.)

2.7.3 WWF

WWF eli World Wide Fund For Nature on luonnonsuojelujärjestö, joka toimii maailmanlaajuisesti (Kuva 5, s. 16). Järjestö on perustettu vuonna 1961, mutta suomeen se tuli 1972, jolloin se aloitti aktiivisen toimintansa. Aluksi WWF oli pieni uhanalaisten lajien suojelemiseen keskittyvä organisaatio, mutta vuosien mittaan se on laajentunut maailman vaikuttavimmaksi ympäristöjärjestöksi. Suomen WWF toiminnan aloitti Pertti Salolainen, joka otti yhteyttä Fritz Vollmariin, joka oli silloin WWF:n johtaja. Tästä Suomen tapahtumatoiminta starttasi aloittaen lajien suojelulla, kuten muuttohaukan ja metsäpeuran kohdalla. Toiminta laajeni vuosien aikana muihinkin lajeihin, kuten valkoselkätikkaan, kiljuhanheeseen, saimaannorppaan ja merihylkeeseen. WWF teki aiemmin paljon lajiensuojelun hyväksi kenttätöitä, mutta nyttemmin kenttätö on siirtynyt ympäristöhallinnon hoidettavaksi. Toiminta ei jäänyt lajitasolle vaan WWF alkoi ajamaan tärkeiden ja ainutlaatuisien elinympäristöjen suojelemista. Muutama esimerkkinä Ilomantsin Kesonsuo, Parikkalan Siikalahti ja Oulun lähellä sijaitsevan Liminganlahti. Tämän jälkeen WWF on ajanut monien perinneympäristöjen suojelua. (WWF 2016a.)

Metsätaloudella Suomessa WWF on tuttu taho, sillä järjestö on ollut vaikuttamassa säädettäviin metsälakeihin. Lisäksi se on ajanut vanhojen metsien suojelua, METSO-ohjelmaa ja edistäneet FSC-sertifiointia Suomessa. Esimerkiksi Itämeri on ollut yksi WWF:n tärkeimmistä projekteista yhdessä muiden maiden edustajien kanssa. Kaikkiaan WWF järjestää tapahtumia niin Suomessa kuin maailman laajuisesti. Esimerkiksi Earth Hour on maailman laajuinen tempaus. (WWF 2016b.)

WWF pyrkii nykyäänkin vaikuttamaan päätösten tekoon ja tarjoamaan näkökulmia ympäristön suojelemiseksi ja eläinlajien turvaamiseksi. WWF ajaa myös FSC:n lisäksi muitakin sertifikaatteja, kuten kalastuksen MSC:n ja palmuöljyn RSPO:n, joka kertoo, että asia on vastuullisesti tuotettu. WWF:llä on paljon kenttätöitä, kuten salametsästyksen ehkäisyä ja laittomien hakkuiden kartoitusta. WWF tuottaa vuosittain runsaasti tietoa mm. Saimaannorpan kannanvaihtelusta. Järjestössä toimii paljon vapaaehtoisia erilaisissa tehtävissä. Järjestö ei toimi vapaaehtoisvoimin pelkästään,

vaan WWF:n toiminnan rahoitus perustuu pääasiallisesti lahjoitusten vaaraan. Jokaisesta lahjoitetusta eurosta, 81 senttiä menee luonnonsuojelun hyväksi jollain tapaa. (WWF 2016b.)

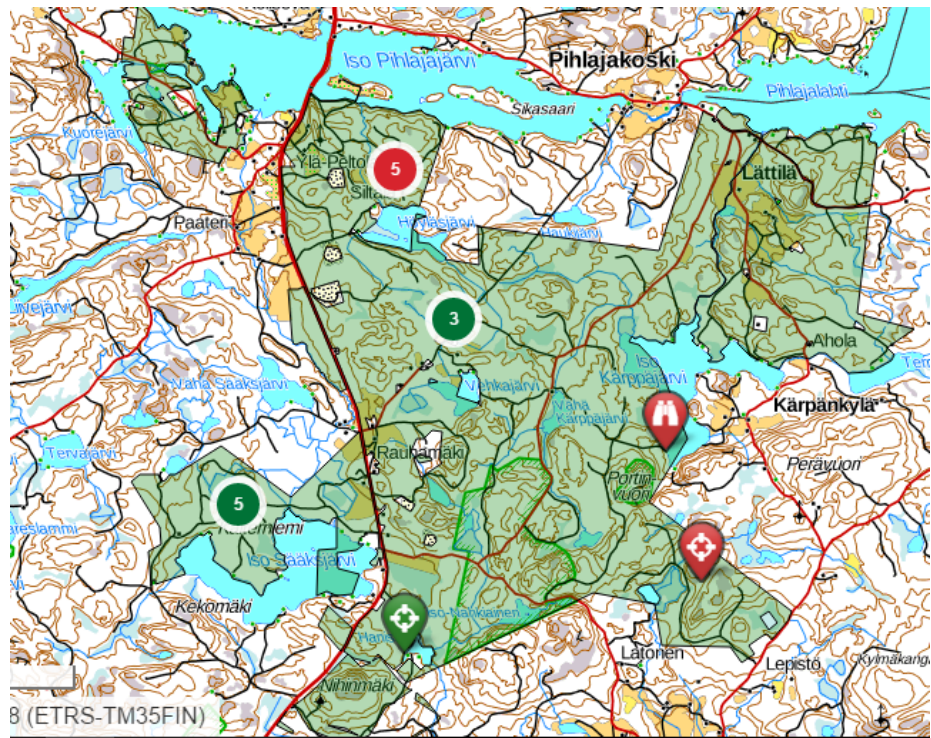
Kuva 5. WWF:n logo. (WWF 2016a.)

2.7.4 Pyypoijat ry

Pyypoijat ry on 1948 perustettu metsästysseura, joka on Kuhmoisten yksi ensimmäisistä metsästysseuroista ja hirviseuroista. Syy seuran perustamiselle olivat yksinkertaiset, sillä siihen aikaan valtio teki hirvenmetsästyksessä luvanvarallista ja hirveä sai metsästää vain valtion myöntämin kaatoluvuin. Tämä lupasysteemi keksittiin siksi, että Suomessa ihmiset alkaisivat perustaa metsästysseuroja, jotka omilla maillaan valvoivat, että salametsästystä ei tapahdu ja tavallaan palkkioksi seura sai hirvenlupia. Tätähän asiaa ei todennäköisesti siihen aikaan sanottu suoraan, mutta se oli nimenomaan valtion koukku saada salametsästys hirven osalta kuriin ja saada hirvikanta tarkempaan seurantaan ja kasvuun. (Korvenranta, haastattelu 2.11.2016.)

Pyypoijat ry:n perusti aikoinaan kolme miestä. Emil Lättilä, Arvi Lättilä ja Kalle Peltola, joiden perillisiä on yhä mukana metsästysseurassa jopa runsaasti. Pyypoikien noin 2 900 ha metsästysmaat, silloiset ja nykyiset, käsittävät yksityisiä maita, mutta paljon myös valtion maita. (Kuva 6.) Silloinen kruununmaa eli nykyinen Kärppjärven suojelumetsä, oli yksi tärkeimpiä metsästysmaita, sillä 1950-luvulla nykyinen aarniometsä oli lähes kokonaan aukkoa tai nuorta taimikkoa. Metsäteitä ei ollut siihen aikaan lähes ollenkaan, joten kun seura sai hirven ns. sydänmailta, hirvi piti paloitella ja vetää hevosella pois. Myöhemmin 1990-luvulla Kärppjärven alueelle perustettiin suojelualue (Kuva 6, s. 17). Alueen harvinaisuus on punahärö niminen kuoriainen, jonka elinolot on turvattu suojelulla. (Korvenranta, haastattelu 2.11.2016.)

Nykyään seuraan kuuluu 12 jäsentä, joista 10 osallistui opinnäytetyön haastattelututkimukseen. Ikäjakauma oli 30–75 vuoteen olevia miehiä, joista puolet asuu kaupungissa. (Korvenranta, haastattelu 2.11.2016.)

Kuva 6. Pyypoijat ry:n metsästysalueen kartta. (Maanmittauslaitos 2016.)

3 TUTKIMUSMENETELMÄT

Skenaario on englannin kielestä johdettu sana, joka tarkoittaa tiettyihin oletuksiin pohjautuvaa ennustetta (Suomisanakirja 2015). Opinnäytetyössä on otettu mahdollinen, mutta epätodennäköinen skenaario metsästykseltä Suomesta. Skenaario on jo siksi epätodennäköinen, koska Suomen kulttuuriin metsästyks on kuulunut jo ammoisista ajoista. Lähtökohtana skenaariolle on se, että metsästyks on kielletty Suomessa kokonaan. Skenaariosta tutkitaan, mitä vaikutteita ja seurauksia siitä on Suomen taloudelle ja hyötyisikö talous metsästyksen kieltämisestä vai kärsisikö se ja jos kärsisi, ketkä kärsisivät ja miten kärsisivät. Tutkimus suoritetaan haastattelemalla erilaisia tahoja, niin metsästykselle myönteisiä tahoja kuin myös tahoja, jotka eivät selvästi kaikissa tilanteissa ole metsästyksen puolestapuhujia. Tärkeimmäksi kysymykseksi tutkimuksessa nousee, olisiko metsästyksen Suomi mahdollinen ja olisiko se toivottu vai ei toivuttu tulevaisuus. Tutkimuksessa on yhdistetty tutkiva eli deduktiivinen skenaario kuin myös mahdollinen skenaario. Skenaariossa ja opinnäytetyön tutkimuksessa ei lähdetä ennustamaan lukuja, joita skenaarion toteutumisesta voisi seurata, koska muuttujia on liian paljon, että matemaattisesti järkeviin lukuihin olisi hankala, lähes mahdoton päästä. Joillakin luvuilla voidaan osoittaa nykyaikana rahallisia arvoja, jotta ymmärretään, mitä olemassa olevat asiat merkitsevät euroissa. Lisäksi skenaariossa tutkitaan hieman rahattomia arvoja, joita metsästyks tai metsästykseltämyys tuo tullessaan.

3.1 Tulevaisuustutkimus

Tulevaisuustutkimus on tutkimussuuntaus, joka nimensä perusteella keskittyy tutkimaan tulevaisuutta ja sen mahdollisuuksia. Se ei ole yhden tieteenalan aikaansaannos, vaan monien eri tieteenalojen yhteenliittymä. Sen tarkoituksena on kuvata ja auttaa ymmärtämään laaja-alaisia yhteiskunnallisia ilmiötä sekä valaista erilaisia muutos- ja kehitysprosesseja. Tulevaisuustutkimusta käytetään hyväksi strategisessa johtamisessa ja päätöksentekoon liitetyissä kehittämishaasteissa. Tulevaisuustutkimuksen suurin tehtävä on yhdistää tutkimustuloksia, jotta päätöksenteko helpottuisi ja tulokset tukisivat päätöstä. Tulevaisuustutkimuksen päätavoite on tutkia vaihtoehtoisia tulevaisuuden mahdollisuuksia ja mahdollisuuksia, jotka ovat kaikista todennäköisimpiä ja toivotumpia. (Futurix 2015a.)

3.2 Skenaariotutkimus

Skenaariotutkimus on tulevaisuuden tutkimusta, jota käytetään mahdollisten tulevaisuuksien mallintamiseen. Sen avulla helpotetaan päätöksen tekoa ja laatia erilaisia suunnitelmia. Skenaariotutkimus on kiistanalainen tutkimussuunta, sillä tulevaisuuden ennustaminen on mahdotonta, vaikka siihen kovasti pyritään. Skenaariotutkimus käyttää pohjana menneisyydestä nykyhetkeen olevaa materiaalia, jonka avulla pyritään ennustamaan tulevaisuuden näkymiä. Tosin tätä pidetään liian deterministisenä eli liian suorasukaisena syy- ja seuraussuhteena. Tällä tarkoitetaan sitä, että tulevaisuudelle jää vain yksi todennäköinen vaihtoehto, kun taas pyritään siihen, että tulevaisuudella olisi monta vaihtoehtoa. Tokihan osa tulevaisuuden mahdollisuuksista on

aina todennäköisempi kuin toinen. Esimerkkinä kesäkuussa on todennäköisemmin yli kymmenen astetta lämmintä kuin kymmenen astetta pakkasta ja maa jäässä. (Futurix 2015b.)

Skenaariotutkimus on työväline, jota käytetään luonnollisesti nykyhetkessä. Tällä tutkimussuunnalla tuotetaan erilaisia tulevaisuuden kuvia, vaikka ns. tulevaisuuden valloittaminen ei ole päämääränä vaan tarkoituksena on luoda mahdollisia vaihtoehtoja ja tarkastella niitä. Toisaalta myös voidaan luoda tietty tulevaisuuden kuva, joka halutaan tapahtuvan ja siitä sitten tarkastellaan, miten se saataisiin tapahtumaan ja mitä siitä seuraisi. Skenaariotutkimuksella voidaan myös selvittää, mitkä strategiat ovat yksinkertaisesti parhaimpia ja juostavampia sekä mitkä sopivat parhaiten päätöksentekoon ja mistä seuraa paras lopputulos. Mitä lähemmäs tulevaisuuteen tutkimus sijoittuu, sen suuremmalla todennäköisyydellä tutkimus osoittautuu oikeaksi, esim. sääennustukset ovat tästä hyvä esimerkki. Pitemmälle ajalle sijoittuvat tutkimukset ovat epäluotettavampia ja niiden toteutuminen epätodennäköisempää. Skenaariotutkimus keskittyy nimenomaan pitemmän aikavälin ennusteisiin. (Futurix 2015b.)

3.2.1 Deduktiivinen skenaariotutkimus

Deduktiivinen eli tutkiva skenaariointi suuntaa katseensa nykyhetkestä tulevaisuuteen. Tutkiva skenaario kuvailee objektiivisesti ja mahdollisimman tarkasti toistensa kanssa erilaisia tulevaisuuden kuvia. Tutkimukseen vaikuttavat yhteiskunnan tai tietyn organisaation luomat mahdollisuudet ja resurssit. Aineistoa skenaariotutkimuksessa hankitaan nykyhetkestä, eli tutkitaan menneisyydestä johtanutta kehitystä nykyhetkeen. Tutkiva skenaario pyrkii löytämään sen kaikista todennäköisimmän vaihtoehdon tulevaisuudella, mutta erilaisia tulevaisuuden mahdollisuuksia testataan. Tutkivan skenaarion voi perustaa olettamuksiin ja johtopäätöksiin, jolloin skenaarion laatija esittää, että skenaario ja skenaarion mukainen maailma astuu täytännön, ja siitä tutkitaan, mitä siitä seuraisi. (Futurix 2015b.)

3.2.2 Mahdolliset skenaariot

Monissa tapauksissa ihminen toivoo jotain, mutta se ei ole välttämättä mahdollista esim. ihminen voi toivoa osaavansa lentää ilman apuvälineitä ja hetken se voi toimia, mutta loppujen lopuksi painovoima kiskaisee maahan. Sen takia mahdollisuudet jaetaankin filosofian mukaan loogisesti mahdollisiin ja käytännöllisesti mahdottomiin skenaarioihin. Aivan puhtaasti kuvitellut ja fysiikan lakeja rikkovat todellisuuden kuvat, kuuluvat enemmänkin tieteiskirjallisuuteen kuin skenaarioihin. Skenaariotutkijan tärkein tehtävä on karsia pois mahdollisuudet, jotka eivät yksinkertaisesti ole mahdollisia arkipäivän todellisuudessa. Mutta toisaalta, se mikä on mahdollista, ei ole aina välttämättä todennäköistä. Skenaariotutkijan on keskityttävä tutkimaan, mikä tulevaisuuden kuvista on loogisesti ja samalla käytännöllisesti kaikista mahdollisin, mutta sulkematta täydellisesti pois muita mahdollisuuksia. (Futurix 2015b.)

Skenaariot jaetaan kolmeen eri mahdollisuusluokkaan. Realistiset skenaariot ovat suurin skenaarioiden joukko, jossa otetaan kaikki mahdolliset rajoitukset huomioon. Näille realistisille skenaarioille voidaan määritellä todennäköisyys ja uskottavuuden rajat. Olemassa ovat myös toivottavat ja ei-toivottavat skenaariot, jotka eivät välttämättä kuulu mahdollisten skenaarioiden joukkoon. Tämä skenaariolaji voi olla haluttu tulevaisuuden kuva tai sen negaatio. (Futurix 2015b.)

3.3 Teemahaastattelu

Haastattelututkimuksella tarkoitetaan tiedonhankinta menetelmää, joka suoritetaan ihmisten kanssa keskustelemalla ja hankkimalla heiltä tietoa. Yleensä haastattelussa on valmiiksi mietityt kysymykset tai teemat, tosin tämä riippuu siitä, mitä menetelmää käytetään tai kuinka laaja haastattelusta halutaan tehdä. Erilaisia haastattelun muotoja löytyy useita, kuten ryhmä-, yksilö- ja asiantuntijahaastattelu. Yleensä haastattelu tallennetaan jollain tapaa, kuten nauhurilla, videokameralla tai muistiinpanovälineillä, jotta haastatteluun voi palata myöhemmin ajankohtina. (Jyväskylän yliopisto 2015.)

Haastattelutyypeistä käytetään kolmea erilaista käsitettä riippuen, millaisen haastattelutyypin ja kaavan haastattelija on valinnut. Strukturoitu eli lomakehaastattelu on kaikista tiukoin lomakemainen ja kyselytutkimusta muistuttava haastattelu, kun taas strukturoimaton haastattelu on avoin ja antaa haastattelijalle liikkumatilaa ja mahdollisuuden lisäkysymyksiin (Tampereen teknillinen yliopisto 2008, 45). Strukturoimattomassa haastattelussa kysymyksiä ei ole laadittu etukäteen ja keskustelulla on paljon tilaa rönseyillä ja liikkua erilaisia poluille. Näiden kahden ääripään väliin sijoittuu puolistruktuurinen haastattelu eli teemahaastattelu. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006a.)

Teemahaastattelu on haastattelu, joka sijoittuu jonkin teeman ympärille. Teemaan liittyen on laadittu valmiita kysymyksiä, jotka voidaan käydä läpi samassa järjestyksessä tai eri järjestyksessä. Kysymyksillä pyritään rajaamaan ja hallitsemaan haastattelun kulkua, että se ei rönseyille tai lähde omille poluilleen. Teemahaastattelussa voidaan käyttää eri haastateltavilla eri kysymyksiä riippuen haastateltavasta. Kaikki haastatteluun osallistuvat henkilöt omaavat erilaisia arvoja, mikä vaikuttaa haastattelun tiettyjen aihepiirien ja kysymyksistä saatujen vastuksien laajuuteen. Haastateltavien on oltava sellaisia, jotka ovat huolella valittuja, eikä satunnaisotannalla. Haastattelu ei teemahaastattelussa kulje mitään tiettyä rataa, vaan haastattelussa on mahdollista keskustella aiheista avoimesti ja lisäkysymykset ovat mahdollisia ja toivottuja, jotta haastattelija pystyisi paneutumaan haluamaansa aiheeseen. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006b.)

4 HAASTATTELUJEN TULOKSET

Opinnäytetyön tekeminen on ollut pitkä prosessi. Idea työn tekemiseen lähti jo 2014 vuoden syksyllä, mutta alkuperäistä ideaa piti vielä muotoilla. Alun perin työ oli liian laaja, joten sain miettiä, miten työn sai rajattua järkevästi ja millaiseen osa-alueeseen haluan keskittyä. Kävin myös Kanadassa harjoittelussa Outfittingyrityksestä. Yrityksen talouspuoli kiinnosti kovin ja se antoi pontta siihen, että tahdoin opinnäytetyössä keskittyä talouteen.

Tulevaisuuden lukujen ennustaminen on hankalaa, koska monia muuttujia on olemassa ja vaihtoehtoja on lukuisia. Ensimmäiseksi tutkimuskysymykseksi nousi, olisiko metsästyksen Suomi skenaario edes mahdollinen. Tämän jälkeen rajasin aiheen talouteen keskittyen pääasiassa valtion, metsästysmatkailua Suomessa tarjoavien yritysten ja metsästäjien rahankäyttöön riistatalouden sektorilla. Keräsin aineistopohjaan tietoa edellä mainittujen tahojen rahankäytöstä ja mm. metsästäjien kohdalla siitä, minkälaisen ajan he käyttävät talkootyönä harrastaessaan metsästystä tai tekevät riistanhoito työtä. Asiaa auttoi, että Suomen riistakeskus oli tehnyt aiheesta 2016 vuoden keväällä artikkelaja Metsästäjälehteen, jotka vauhdittivat työn tekemistä. Halusin tuoda esille vertailukohtaa opinnäytetyöhön siitä, miten Suomen rahankäyttö ja toimintatavat eroavat Kanadasta, koska minulla oli oma-kohtaista tietoa ja kokemusta asiasta, jota saatoin hyödyntää opinnäytetyössä. Oli yllättävää huomata, että suomalaisen kulttuuriin ja metsästyskulttuuriin kuuluu vahvasti talkoohenki, jota Kanadassa ei ollut ollenkaan tai ainakaan en kuullut puhuttavan sellaisesta. Siellä yrittäjät hoitivat asian ja valtio keräsi rahaa erilaisella luvanantosysteemillä kuin Suomessa on.

Lähdin selvittämään skenaarion mahdollisuutta keräämäni aineistopohjan perusteella ja valitsin tutkimuksen tekovälineeksi haastattelun (Liite 1). Päädyin haastattelemaan kolmea Suomessa tunnettua järjestöä, joilla on ollut metsästyksestä eriävät mielipiteet. Suomen riistakeskus on virainomais-taho, joka toimii valtion alaisena. Suomen luonnonsuojeluliitto on luonnonsuojelujärjestö, joka on ollut viime vuosina julkisuudessa enemmän. Kolmas järjestö oli WWF, joka on maailmanlaajuisesti tunnettu ympäristön asioiden edistämiseen keskittynyt järjestö. Haastatelllessani näitä kolmea järjestöä sain hyvän kuvan siitä, mitä mieltä he ovat metsästyksestä ylipääntensä ja miten heidän mielestään metsästyksen kieltäminen vaikuttaisi talouteen ja metsästystä harrastaviin ihmisiin.

Tästä heräsi kiinnostus siihen, mitä metsästäjät asiasta tuumaisivat. Otin asiakseni haastatella tuntemaani hirviseuraa ja kysyä heidän mielipidettä mihin heidän rahankäyttönsä suuntautuisi, jos metsästys olisi kiellettyä. Laadin Pyypojat Ry:lle omat kohdennetut kysymykset (Liite 2). Kaikkien haastattelun tulokset olivat selvät ja osoittivat yhteen suuntaan, josta pääsin lopputulokseen ja sain skenaarioon vastauksen.

4.1 Haastattelujen tuntuma

Riistakeskuksen haastattelu toteutui Laitialan toimipisteessä. Haastattelutilanne oli rento ja tunnelma oli vapautunut. Järjestön edustajan kanssa oli

helppo haastatella ja puhua aiheesta. Keskustelimme ensin hieman Riistakeskuksesta itsessään ja siirryimme sen jälkeen pohtimaan taloudellisia asioita valtion, metsästäjän kuin metsästyspalveluja tuottavan yrityksen näkökannasta. Lopuksi pohdimme, olisiko metsästyksen Suomi edes mahdollinen.

Haastattelu vuorossa toisena oli Suomen luonnonsuojeluliitto. Tämä haastattelu tapahtui Skype-puhelun välitykselle sen vuoksi, että haastattelijan oli hankala matkustaa Helsinkiin, jossa Suomen luonnonsuojeluliiton tilat sijaitsevat. Skype-haastattelu oli aluksi hieman kankea, mutta kun haastattelu pääsi käyntiin, niin haastattelusta tuli miellyttävä ja hauska kokemus kummallekin osapuolelle. Sain paljon hyviä näkökantoja järjestöltä ja vaikutelma Luonnonsuojeluliitosta parani huomattavasti tämän haastattelun jälkeen. Haastattelu kulki samalla kaavalla kuin Suomen riistakeskuksen kanssa.

Kolmantena järjestönä haastatteluun suostui WWF. Myös tämä haastattelu tapahtui Skype-puhelun välityksellä samasta syystä kuin Suomen luonnonsuojeluliiton tapauksessa. Haastattelun kulku oli kankea todennäköisesti siksi, että lähtökohtaisesti järjestön edustaja suhtautui skenaariotutkimukseen ja aiheeseen skeptisesti. Haastattelu onnistui kuitenkin hyvin ja WWF tarjosi selvät mielipiteet opinnäytetyön skenaarion suhteen. Oli hyvä, että joku taho kyseenalaisti, onko tällaisen skenaarion ajattelu ajattelemisen ja tutkimisen edes tarpeellista.

Kolmen järjestön tarjoamien vastausten perusteella haastattelin vielä Pyyjojat ry:tä, joka harjoittaa metsästystä Kuhmoisten kunnan pohjoisosassa. Seuran haastattelun toteutin seuran käyttämällä lahtivajalla ja oli hauskaa huomata, että seuranmetsästäjät, niin vanhemmat kuin nuoremmat miehet, tarttuivat aiheeseen hanakasti. Kysymyksillä kävimme läpi sitä, mitä metsästys metsästäjille merkitsee ja sitä, mihin he suuntaisivat rahan-käyttönsä, jos metsästys kiellettäisiin Suomessa. Lisäksi haastattelussa kävimme läpi sitä, mitä metsästäjät tekisivät, jos metsästys kiellettäisiin yllättäen.

4.2 Haastattelujen analysoiminen

Haastatteluja tehtäessä, oli käytössäni kaksi dokumentointivälinettä. Tärkeimpänä välineenä käytin tietokonetta, johon tein Wordiin muistiinpanoja samalla, kun keskustelin haastateltavien kanssa. Toinen tärkeä työväline, oli Samsungin puhelimen nauhuri, johon nauhoitin haastateltavien puheet analyysia varten. Vain Pyyjojat ry:n haastattelu jäi muistiinpanojen varaan, sillä haastattelu tapahtui ulkona ja tuuli esti nauhurin käyttämisen.

Muistiinpanojen ja ääninauhan avulla lähdin purkamaan haastatteluja. Muistiinpanojen kirjoituksia piti täydentää kuuntelemalla uudestaan haastattelukohteiden sanomiset ääninauhalta. Koko äänitystä en purkanut auki, vaikka harkitsinkin sitä. Muistiinpanot ja äänitys siis riittivät analyysien tekoon.

4.2.1 Suomen riistakeskus

Haastattelun mukaan Suomen Riistakeskus on viranomaistaho, joka pyrkii edistämään riistataloutta ja kestävää metsästystä. Järjestölle on tärkeää ohjata ihmisiä metsästämään eettisesti ja yhteiskunnan moraaleille sopivalla tavalla. Esimerkiksi on moraalisesti väärin metsästää ja olla tekemättä riistanhoitotyötä. Riistakeskus on taho, joka luo perusteita metsästykselle ja toimii esimerkkinä hyvän riistatalouden ylläpitoon. Järjestön selkeä linja on, että metsästyks on tarpeellista mm. siksi, että se ennalta ehkäisee vahinkoja, kuten hirvikolareita. Ihminen on ollut osa luontoa jo vuosituhansien ajan, joten yhtäkkinen metsästyksen lopettaminen ei edistäisi kenenkään tarpeita. Erityisesti järjestö painottaa sitä, että metsästyks ei ole viihdettä vaan se on tarpeellista myös riistakantojen hyvinvoinnin kannalta. On myös selvää, että suomalaiselle metsästyks on lähes geneeissä sen vuoksi, että sitä on harjoitettu vuosituhansien ajan.

Suomen riistakeskus on valtion alaisuudessa toimiva taho, joka saa valtiolta määrärahoja, jotka koostuvat riistanhoitomaksusta. Järjestön edustaja arvioi, että olisi todennäköistä, että riistanhoitomaksua ei enää kerättäisi metsästäjiltä, jos metsästyks kiellettäisiin. Olisi todennäköistä, että Suomen riistakeskukselta jäisi määrärahat saamatta. Skenaario johtaisi koko järjestö pysähtymiseen ja kysymykseksi nousisi, olisiko Suomen riistakeskus enää tarpeellinen. Valtio joka tapauksessa kokisi metsästyksen kiellon todennäköisesti rasitteena.

Metsästyksen täyskielto johtaisi myös siihen, että hirvieläin- ja suurpetovahingot lisääntyisivät. Olisi arvio, että tilanne kävisi jo vuodessa sietämättömäksi suomalaisille. Muutenkin metsästyks motivoi ihmisiä tekemään asioita talkoilla, kuten suurpetoseurantaa. Olisi todennäköistä, että talkoo ja vapaaehtoistoiminta loppuisivat. Tästä seuraa johtopäätelmä, että valtion pitäisi palkata ihmisiä tekemään metsästäjien tekemä vapaaehtoistyön ja se maksaisi valtiolle, sillä tarve viranomaistoiminnalle nousisi. Tällä tarkoitetaan, että todennäköisesti vastuu esim. tieliikenteessä loukkaantuneista eläimistä, siirtyisi täysin poliisille.

Riistakeskus arvioi, että jos metsästäjillä ei olisi enää mahdollisuutta metsästä, osa siirtyisi kalastamaan aktiivisemmin, jolloin kalastuspuoli hyötyisi tästä kiellosta, koska raha suuntautuisi sinne. Olisi todennäköistä, että kaikki korviketoiminta metsästykselle lisääntyisi esimerkiksi retkeily ja kalastus. Luonnonkulkeminenkaan ei jäisi kokonaan, vaikka ei olisi mahdollista harrastaa metsästyks, mutta mikään toinen toiminta ei lopulta korvaisi metsästyksestä saatuja arvoja. Saattaisi olla todennäköistä, että osa ihmisistä lakkaisi liikkumasta.

Haastattelussa puhuimme metsästyksmatkailu yrityksistä ja arviona olisi, että isommat yritykset voisivat kehittää metsästyksmatkailulle Suomessa korviketoimintaa. Valokuvaaminen voisi saada nykyistä suurempaa suosiota ja kenties ravintolapalvelut lisääntyisivät. Yrityksen toiminta olisi kuitenkin hankalaa, koska motivaatio ammattimaiseen riistanhoitotyöhön todennäköisesti menisi ja sitä kautta metsästykspalveluja tarjonnut yritys ei olisi enää metsästykspalveluja tarjoava yritys vaan jokin muu yritys. Kysymykseksi nousisi, olisiko riistan tarhaaminen enää sallittua. Haastattelussa kävi ilmi,

että pienemmät yritykset varmasti kokisivat mahalaskun. Samalla nousi kysymykseksi esille se, pysyisivätkö metsästyksseurat enää pystyssä kieltolain jälkeen.

Järjestö oli vahvasti sitä mieltä, että metsästystä ei missään olosuhteista tulisi koskaan täysin kieltää. Metsästyksellä on ikaikainen traditio ja sitä tehdään maailmanlaajuisesti. Metsästyksellä on tärkeä rooli vieraslajien torjunnassa, kuten esimerkiksi sakaalin. Kukaan muu taho ei pysty tekemään vieraslajien torjuntaa yhtä tehokkaasti kuin metsästäjät. Jos metsästäjät eivät metsästäisi, myös taudit lisääntyisivät eläinkantojen keskuudessa. Samalla metsästäjillä on tärkeä rooli muidenkin eläinkantojen säätelijänä, koska ihminen on jo nyt osa luontoa ja muokannut luonnosta itsellensä sopivan, joten jos ihmisen linkkinä ottaisi pois, tilalle jäisi aukko, joka ei korjaannu hetkessä.

Täydelliselle metsästyksen kieltämiselle ei löydy perusteita ja viimeistään yhteiskunta haastaisi uudestaan metsästyksen lailliseksi, jos kieltö toteutuisi. Taloudellisesti tilanne olisi skenaariossa kestävä, että skenaario ei tule toteutumaan. Monet tahot joutuisivat pulaan, jos metsästäjät eivät hoitaisi omaa osuuttaan luonnon hoitamisessa.

4.2.2 Suomen luonnonsuojeluliitto

Haastattelun alkuvaiheessa puhuimme Suomen luonnonsuojeluliiton merkityksestä nykyajan riistataloudessa. Ilmi kävi, että kyseinen järjestö kuvasi itseään sidosryhmäksi ja kumppaniksi, joka antaa lausuntoja ja toisenlaisia näkemyksiä mm. ympäristökysymyksiin. Kaikkiaan luonnonsuojeluliitto toimii laajalla kentällä, eivätkä he keskity yhteen osa-alueeseen vaan moniin eri ympäristökysymyksiin aina metsästyksestä biotalouteen.

Haastattelussa liitto kuvasi, että metsästyks Suomessa on vakiintunutta ja vaikka kyseessä on luonnonsuojeluliitto, noin 10 % heidän jäsenistään harrastaa metsästyksiä. Liitto ei vastusta metsästyksiä, mutta esimerkiksi suden kannanhoidollisessa metsästyksessä on oltava selvät säännöt, kuinka asia tulee hoitaa. Liitto painotti, että Suomen laissa olevat poikkeuslupapöytäkirjat ovat olemassa käyttöä varten, ei huvin vuoksi eli häirikkösuden poistaminen on asiallista toimintaa. Välillä on ikävää, kun media kärjittää järjestön mielipiteitä asioiden hoitamisesta. Suomen luonnonsuojeluliittoon ei metsästyksen kieltäminen vaikuttaisi muutoin kuin hienoisella työajan vapautumisella muihin tehtäviin.

Haastattelussa nousi esille, että on hankala ennustaa nykyaikaisen eettisen kehän laajenemista. Eettisen kehän laajenemisella tarkoitetaan esim. naisten saamaa äänioikeutta. Kysymykseksi heräsi, onko tulevat sukupolvet sellaisia, että ne laajentaisivat eettistä kehää ja metsästyks muuttuisi kyseenalaiseksi harrastukseksi. Jos metsästyks nyt kielletäisiin, niin järjestö arvioi, että se ei vaikuttaisi suuresti valtiontalouteen. Tästä heräsi kysymys, jos tällainen kieltö tulisi, syntyisikö uusia vakuutusmuotoja korvaamaan menetetyjä tuloja.

Haastattelussa käsitelimme sitä, mitä korvaavaa toimintaa metsästäjät mahdollisesti kehittäisi itselleen, jos metsästyksen kieltäisiin. Järjestö arvioi, että metsästäjät osaisivat hakeutua muuhun eränkävintään liittyvän harrastuksen pariin, kuten kuvaamisen. Osa metsästäjistä saattaisi lähteä metsästyksen kieltäessä ulkomaille metsästämään. Kieltäminen todennäköisesti lisäisi luontoturismia ja samalla muu ulkoilu saisi enemmän huomiota. Järjestö arvioi, että metsästyksen on lopulta pieni osa vuodenkiertoa, joten ne jotka harrastavat nyt jo luonnossa liikkumista, eivät lopettaisi sitä. Olisi todennäköistä, että osa lopettaisi riistapeltojen pidon, mutta kaikki eivät sitä tekisi, mutta etenkin vanhemman ikäpolven metsästäjät todennäköisesti tipahtaisivat pois tämän suuntaisesta kehityksestä. Nuoret, joista kenties olisi tullut metsästäjiä, todennäköisesti saattaisi suuntautua tekemään luonnonhoitotaltoja tai perinnemaisematalkoita.

Haastattelussa puhuimme myös metsästyksen tarjoamista yrityksistä ja järjestö arvioi, että todennäköisesti yritykset kehittäisivät muunlaista luontomatkailu toimintaa, kuten valokuvaamista. Kävi ilmi, että fasaanien kaltainen keskieuropalainen tarhakasvatus on rappiometsästäystä varsinkin Suomessa, koska fasaani on täällä ns. vieraslaji, kun taas peltopyy kuuluu Suomen alkuperäisluontoon. Järjestö karsasti ajatusta fasaanin ja peltopyyn samanlaisesta kasvatuksesta kuin kanan, koska lajit kuuluvat luontoon. Kenties metsästyksen tarjoavat yritykset voisivat siirtyä kotieläintiloihin, jos eläinten pito kiinnostaisi.

Suomen luonnonsuojeluliitto oli vahvasti sitä mieltä, että metsästyksen kieltäminen ei ole toivottavaa. Tulevaisuuden sukupolvien suhtautuminen voi vaikuttaa mielipiteeseen metsästämisestä ja kuten edellä mainittu, eettisen kehän laajeneminen saattaa vaikuttaa siihen, että metsästyksen koee tulevaisuudessa uusia haasteita. Koskaan ei voi tietää varmaksi, etteikö metsästyksen kieltäminen olisi joskus mahdollista. Ajattelua tukee se, että nyky-yhteiskunnassa metsästyksen kieltäminen ei ole kuitenkaan toivottavaa ja etenkin, kun Suomessa metsästyksen eettinen puoli on huomioitu hyvin, ainakin paremmin kuin monessa muussa maassa. Hyvä olisi, että nuoretkin metsästäjät saisivat äänensä kuuluviin samalla tavalla kuin vanhemmat henkilöt.

4.2.3 WWF

WWF:ää haastatellessa järjestö nimesi itsensä sidosryhmäksi, joka kantaa huolta, että esimerkiksi metsästyksen on kestäväällä pohjalla. WWF ei suhtaudu metsästyksen kieltävään ja pääasiana järjestölle on lajien ja luonnonsuojelu. Järjestö mm. ottaa kantaa suden kuin myös hylkeen pyyntiin. Haastattelussa tuli ilmi, että metsästyksen ei ole monien lajien kohdalla tarpeellista, mutta vieraslajien poistaminen on suotavaa. Esimerkiksi valkohäntäpeuran metsästyksen on tarpeellista, koska kyseinen laji on käytännössä vieraslaji. Hirven kohdalla metsästyksen on siksikin tarpeellista, että vahingoilta vältytään. WWF:n kanta oli se, että luonnon tasapainon ylläpitäminen metsästyksellä ei ole tarpeellista. Kestäväällä tavalla tehtynä metsästäminen on hyvä asia, kun kuitenkin se on osalle ihmisistä elinkeino ja toisille harrastus.

WWF:n edustaja arvioi, että heidän organisaatioonsa talouteen ei metsästyksen kieltäminen vaikuttaisi. Toki, jos uhanalaisten lajien metsästäminen loppuisi, silloin heiltä jäisi resursseja ja työaika muuhun. Metsästyksen liittyvät kysymykset työllistävät WWF:ää jonkin verran. Monille lajille olisi myös mahdollista käyttää muitakin keinoja, kuten esim. valkoposkivanhelle pelottelua.

Arvion mukaan metsästäminen kieltäminen ei vaikuttaisi valtionalouteen, mutta esimerkiksi hirvieläinten metsästyksen kieltäminen ei olisi realistista. Esimerkiksi Suomen riistakeskus jäisi pois, jos valtiolta ei enää tulisi varoja, jotka tulevat metsästysharrastuksesta. Haastattelussa nousi esiin, että riistanliha on ekologisesti hyvä vaihtoehto, kunhan se on kestävästi metsästetty. Metsästyksiä harjoittavat henkilöt todennäköisesti suuntaisivat ulkomaille ja kalastus nousisi korkeampaan arvoon, jos metsästyksiä kielletäisiin. Muutenkin eränkäynti ilman asetta nousisi suurempaan suosioon, koska ase ei ole välttämätön asia, jonka vuoksi mennään metsään.

Haastattelussa puhuimme metsästysmatkailua tarjoavista yrityksistä. Heille tällainen kieltolaki olisi huono uutinen, eikä WWF lähtenyt arvailemaan, mitä toimintaa yritykset voisivat kehittää tilalle. Järjestö toi julki, että heidän mielestään fasaani- ja peltopyytarhaus yhdistettynä metsästämiseen, on kyseenalaista, onko se edes metsästyksiä ja kuuluuko se suomalaiseen kulttuuriin.

WWF ei usko, että tällainen metsästyksen totaalinen kieltäminen olisi mahdollista ja se on epärealistista. Asioissa on kuitenkin paljon kohtia, joita voi korjata ja pitää korjata. Edellä mainittu vieraslajien poistaminen on yksi tärkeimmistä tehtävistä, mutta ihmisen ei pidä olla luontopoliisi.

4.2.4 Metsästäjien mielipide

Haastattelussa kävi nopeasti selväksi, että metsästäjälle harrastus on tärkeä ja sen merkitys on heille suuri. Erityisesti metsästäjät, jotka asuvat kaupungissa ja tulevat maaseudulle viikonlopuksi harrastamaan metsästyksiä, kertoivat harrastuksen olevan henkireikä eli metsästyksiä tukee heidän henkistä hyvinvointiaan. Koko haastateltavien joukko kertoi, että yhteys luontoon on ensiarvoisen tärkeää. Syy, mikä vie metsälle, on rakkaus luontoon. Metsästäjille tärkeäksi arvoksi nousi luonnossa liikkuminen ja se, että metsästyksiä on usein sosiaalinen tapahtuma, mikä haastattelussa korostui selvästi senkin perusteella, että juroina pidetyt suomalaiset miehet olivat avoimesti kertomassa mielipidettensä skenaariosta. Metsästäjät puhuivat, että saalis on olennainen osa metsästyksiä ja harrastusta. He pitivät tärkeänä sitä, että metsästyksiä hankittu riista on lähiruokaa ja metsästäminen itsessään tukee lähiruoka ajattelu tehotuotannon sijaan.

Haastattelussa seura kertoi, että luonnossa kulkeminen vähentyisi, jos metsästyksiä kielletäisiin. Mikään valokuvaaminen tai kalastus ei tulisi korvaamaan metsästyksen merkitystä. Olisi todennäköistä, että ihmiset lähtisivät ulkomaille harrastuksen perässä tai salametsästyksiä ryöpsähtäisi käsiin. Haastateltavat tekivät selväksi, että metsästyksen kieltäminen saisi ihmiset liikkeelle ja mielenosoitukset olisivat todennäköisiä. Oli synkkää kuultavaa, jos

skenaario koskaan toteutuisi, osa metsästäjistä käyttäisi rahansa alkoholiin, koska ei olisi enää mielekästä tekemistä.

Kun metsästys loppuisi, metsästäjiltä häviäisi motivaatio tehdä riistanhoitotyötä. Metsästysseura toi esimerkkinä sen, kun seuran mailla olevalla eräällä järvellä oli lupa ampua sorsia, niin metsästäjät pyytivät ahkerasti minkkejä pois tuhoamasta sorsanpesiä. Lopulta järvellä kiellettiin sorsanmetsästys, jolloin metsästäjillä ei ollut enää motivoivaa tekijää pyytää minkkejä. Seurauksena järven runsas vesilintukanta romahti, kun metsästäjät lakkasivat pyytämästä minkkejä ja minkit pääsivät rallestamaan pilaten vesilintujen pesinnän. Tuli selväksi, että metsästäjät eivät enää veisi nuolukiviä ja perustaisi riistapeltoja, koska heistä on oikeutettua saada näkemästään vaivasta palkkio. Erityisesti metsästysseura painotti sitä, että he tekevät talkootyötä, koska heillä on siihen kannustin. Joten riistanhoitotyö jäisi kieltoain tullessa voimaan todennäköisimmin valtiolle.

Metsästäjät pohtivat seurauksia, joita metsästyksen kieltäminen toisi yleisellä tasolla. He arvelivat, että maaltapako kasvaisi, joka johtaisi Helsingin asuntojen hintojen nousuun. Monet erikoisliikkeet menisivät konkurssiin, kuten metsästyskoirille tarkoitetut erikoisyrietykset. Myös liikkeet, jotka myyvät metsästyksen aikana käytettäviä vaatteita, kärsisivät pahoin tällaisesta kieltolaista. Esimerkiksi kukaan ei enää ostaisi oransseja hirvijahtipukuja, koska ne eivät enää olisi tarpeellisia. Samalla Suomesta katoaisi paljon vanhaa kansanperinnettä ja maastotuntemus häviäisi kera metsästykskulttuurin. Sitä kautta katoaisi iso osa erätaidoista ja myös ampumataidosta.

Metsästysseura tyrmäsi ajatuksen metsästyksen täyskiellosta. He pitivät epätodennäköisenä, että sellainen lakialoite ei koskaan menisi Suomen eduskunnassa läpi ja jos menisi, silloin Suomessa ei olisi demokratiaa. Seura tiedosti erinomaisesti tekemänsä työn arvon ja ajan, jonka he käyttävät riistanhoitotyöhön vuodessa ja totesivat painokkaasti, että valtio olisi hankaluuksissa, jos metsästys kiellettäisiin.

4.2.5 Haastattelujen lopputulos

Kaikki neljä eri haastattelua tarjosi monia erilaisia näkökantoja skenaarion kannalta, mutta tulos kaikkien kohdalla oli samanlainen. Kukaan ei ollut sitä mieltä, että metsästyksen kieltäminen olisi järkevä vaihtoehto varsinkaan, jos sen tekisi kerralla. Suomen luonnonsuojeluliitto ja WWF korostivat yhdessä, että metsästäminen pitää olla kestävä ja toteutettu järkevästi, jotta se on kannattavalla pohjalla. Varsinkin WWF:n mielipiteessä tuli julki, että ihmisen ei pidä olla luontopoliisi, kun taas Suomen riistakeskus oli pitkälti sitä mieltä, että ihminen on osa luontoa. Ihminen kuuluu sinne, koska ihminen on luonut itselleen luontoon oman lokeronsa ja jos tämän tekijän ottaisi pois, siitä tulisi tasapainohäiriö. Ainut joka ei ollut täysin sitä mieltä, että skenaario olisi mahdoton, oli Suomen luonnonsuojeluliitto, joka vetosi siihen, että sukupolvet elävät murroksen aikaa. Se on totta, että vaikka tulevaisuutta pyritään ennustamaan, skenaario ei ole mahdoton tulevaisuudessa. Ihmiskunta muuttuu ja kehittyy suuntaan, jos toiseen ja tässä vaiheessa on vaikea arvioida, mihin suuntaan ihmiskunta lähtee etenemään.

Varsinkin Suomen riistakeskuksen haastattelussa tuli julki, että taloudellisesti tämä ei olisi järkevä vaihtoehto. Heidän järjestönsä kärsisi ja voisi hyvinkin olla, että jos skenaario toteutuisi, Suomen riistakeskus lakkaisi olemasta kokonaan. Luonnonsuojelujärjestöihin tällainen kieltä ei taloudellisesti vaikuttaisi, kun taas kaikki metsästysmatkailua tarjoavat yritykset olisivat ongelmissa. Ei pelkästään metsästyksen loppumisen takia vaan sen, olisiko esimerkiksi fasaanin ja peltopyyn tarhaus sen jälkeen sallittua.

Metsästysseuralle oli laadittu eri kysymykset kuin järjestöille, pohjautuen järjestöjen antamiin haastatteluihin. Heille harrastus on elämäntapa ja sen loppuminen merkitsisi monille ihmisille vaikeita aikoja samoin kuin monet yritykset kärsisivät siitä. Joten seuran mielestä skenaario ei ole mahdollinen, eikä koskaan tule mahdolliseksi niin kauan kuin Suomessa on metsästäjiä ja demokratia. Haastattelussa tuli julki se, että ei ole väliä asuuko kaupungissa vai maalla, koska metsästäminen on joka tapauksessa tärkeää. Hie- man haastattelussa jäi se vaikutelma, että kaupunkilaisille, jotka viettävät aikaansa urbaanissa ympäristössä, kokevat metsästäminen autuaammaksi kuin ne, jotka asuvat maalla. Metsästäjät olivat vahvasti sitä mieltä, että varsinkin erikoisyrietykset kärsivät pahoin tällaisesta muutoksesta ja monet ajautuisivat konkurssiin tai joutuisivat lopettamaan toimintansa. Metsästysseura oli sitä mieltä, että valtio saisi ottaa hoidettavakseen esim. kolarieläinten lopettamisen ja etsinnän, jos metsästyksen kieltäisi. Arviona oli, että valtion kulut nousisivat korkeiksi tämän jälkeen. Metsästysseuran haastattelun mukaan, kukaan ei hyötyisi tästä taloudellisesti muuta kuin vain ulkomaalaiset metsästysyritykset.

5 POHDINTA

Oppinäytetyön tekeminen on ollut vaativa, mutta antoisa prosessi. Aineiston ja taloudellisten lukujen kerääminen vei aikaa. Kaikki tämä huipentui lopulta haastatteluihin, jotka olivat opettavaisia kokemuksia ja oli suoraan mielenkiintoista keskustella erilaisten ihmisten ja järjestöjen kanssa. Kaikilla heillä oli omanlaisia mielipiteitä, mutta myös yhteneviä sellaisia. Minulla oli oppinäytetyötä aloittaessa mielipide oppinäytetyön teemasta ja siitä, mihin tämä skenaario lopulta johtaisi, mutta haastattelujen myötä tämä mielipide täydentyi ja sai uusia näkökulmia koskien skenaariota.

Haastattelussa kysyin, onko metsästyks Suomessa tarpeellista. Tulokseksi tuli, nojaten haastatteluihin, että metsästyks Suomessa on tarpeellista. Ensimmäkin metsästyks Suomessa on ikiaikainen perinne, joka on lähtöisin ajoilta, kun ensimmäiset ihmiset tulivat Suomen niemelle. Metsästyks on vain saanut uusia merkityksiä ajan myötä (Kuva 7). Aluksi metsästyks oli välttämätöntä selviämisen kannalta, mutta myöhemmin mukaan tuli turkiskauppa ja siitä on hiljalleen kehitytty moderniin riistatalouteen. Modernissa riistataloudessa ei ole päämääränä se, että saadaan vain lihaa tai rahaa vaan mukana kulkevat eettiset, moraaliset, rahattomat ja luonnonsuojelulliset arvot. Nykyajan metsästäjä ei ole vain metsästäjä, joka tuo lihan pöytään henkensä pitimiksi. Hän on yksi yhteiskunnallinen keulakuva, joka luo mielleyhtymän metsästyksestä ja sitä kautta suomalaisesta riistataloudesta.

Kuva 7. Metsästyks on myös naisten harrastus ja tapa viettää rentouttava yhteinen ilta hirviä kytäten ja maailmaa parantaen. (Kuva: Saarikko 2016.)

Toiseksi, metsästäjät tekevät uskomattoman määrän työtä riistan ja luonnon hyväksi vain talkoovoimin. He käyttävät omaa rahaansa ja aikaansa elinympäristöjen kunnossapitämiseen. Metsästyksseurojen käytäntö on kerätä joka vuosi tietty jäsenmaksu, mikä on seurakohtaisesti määritetty ja yleensä raha

käytetään seurojen tekemiin hankintoihin. Tokihan seurat käyttävät rahaa mm. uusien kylmiöiden tai rakennuksien rakentamiseen, mutta monet seurat käyttävät rahansa riistanhoitotyöhön. Nuolukivet, jotka ovat kaikelle riistalle tärkeitä lisäravintoaineiden lähteitä, ovat yleisimpiä hankintoja, joihin käytetään rahaa ja niitä viedään riistalle käytettäväksi metsään (Liite 3). Lisäksi riistapellot ovat nykyaikana paljon käytettyjä riistanhoitomuotoja, joista hyötyvät yleisesti kaikki eläimet. On olemassa näkökanta, että riistapellon teko tai vaikkapa sorsien ruokinta, on riistan lihottamista metsästäjän pöytään, mutta riistapelloilla ja ylipäättänsä ruokinnalla on monille eläinlajeille iso merkitys. Esimerkiksi valkohäntäpeura selviää Suomen talvesta ilman ruokintaa, mutta ruokinta antaa sille paremmat edellytykset selvitä talvesta ja kovina talvina se ehkäisee eläinten kuolemista nälkään. Riistapello myös tukee metsätaloutta ja ehkäisee siellä tapahtuvia tuhoja. Esimerkkinä hirvi on tässä yhteydessä hyvä, sillä sen ajan minkä hirvi käyttää ravinnonhankintaan riistapelloilta, on se poissa metsästä tekemässä tuhoja taimikoissa. Sama pätee nuolukivellä käymiseen. Sorsalintujen ruokinta antaa linnuille paremmat edellytykset muuttoa varten

Myös pienpetojen pyynti luetaan riistanhoitotyöksi, mutta en laske sitä tähän mukaan, koska jos metsästys loppuisi, niin automaattisesti pienpetojen ja myös vieraslajien kurissa pitäminen loppuisi. Jos metsästäjä näkee vaivan ja käyttää omaa vapaa-aikaansa siihen, että eläinlajit voivat hyvin, on vain oikeutettua, että hän saa jotain hyvää itselleen. Muunkin mielihyvän kuin sen, että riista voi paremmin ja elää onnellisemmin. Vertailu kohteena voidaan ottaa esille se, että ei siivoojakaan siivoa toisten ihmisten käyttämiä tiloja vain antaakseen toisille hyvää mieltä. Hän saa siitä itselleen hyvää rahan muodossa, joka taas metsästäjälle on joko liha tai trofee (Kuva 8).

Kuva 8. Joskus pelkkä saaliskuva on metsästäjälle se kaikista arvokkain trofee, jonka muisto säilyy vuosienkin päähän (Kuva: Korvenranta 2008).

Kolmanneksi, metsästäjät keräävät vapaaehtoisesti paljon tietoa. Riistakolmiolaskennat ovat siitä hyvä esimerkki, sillä yksikään metsästäjä ei saa korvaukseksi rahallista summaa 12 km kävelemisestä. Todennäköinen motivoija riistakolmiolaskentaankin on se, että siitä kerätyn tiedon avulla, metsästäjät saavat tietää esim. kanalintukantojen koon. Tällöin pystytään määrittämään kanalintuihin kohdistuvan metsästysajan pituus ja myös metsästäjät saavat ensiarvoista tietoa, kannattaako kanalintuja pyytää sinä vuonna. Jos metsästys loppuisi, samalla loppuisi motivaatio tehdä riistakolmio laskentaa. Tällöin tiedon kerääminen jäisi luontoharrastajille tai valtion pitäisi maksaa, että tietoa saadaan Suomen eläinkannoista. Mainittakoon, että Suomessa tehdään jonkin verran hirville talvista lentolaskentaa ja yleensä laskennan maksajina on isolla alueella olevat metsästyseurat. Seurat maksavat osan lentolaskennasta, joka tarkoittaa, että metsästäjät kustantavat laskennasta paikkakuntaakohtaisesti eri osuuden ja summan. Suurimpia tiedon keräys näytteitä 30-vuoden aikana olivat hirvihavaintokortit, joihin on merkitty seuran alueella tehdyt hirvihavainnot. Yli 5 000 seuraa joka vuosi täytti tämän kortin, jonka avulla pystyttiin tekemään päätelmiä hirvikannan suuruudesta. (RKTL 2014). Nykyään käytössä ei enää ole hirvihavaintokorttia vaan kortti on siirtynyt sähköiseen palveluun, joka on toteutettu yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen, Suomen riistakeskuksen, Metsähallituksen ja MMM:llän kanssa.

Metsästyksen sisältyy paljon arvoja, joita ei voi muuttaa euroiksi. Metsästys on yksi motivaatiotekijä lähteä liikkumaan luontoon, koska sieltä saa kokemuksia ja varsinkin kaupungissa urbaanissa ympäristössä asuvat henkilöt saavat paljon hyvää henkisen jaksamisen kanssa. Jos metsästysharrastus kiellettäisiin, noin 300 000 henkilöä jäisi pohtimaan, mihin he käyttävät sen vapaa-ajan, jonka he käyttävät normaalisti metsällä käymiseen. Osa ihmismielistä on sopeutuvaisia ja he pystyisivät selviämään tällaisesta muutoksesta, mutta tulisi henkilöitä, jotka eivät yksinkertaisesti selviäsi. Haastattelun perusteella olisi todennäköistä, että etenkin vanhat metsästäjät syrjäytyisivät ja kehittäisivät alkoholismien kaltaista korviketoimintaa. Tämä ei olisi valtiolle edullista, koska se lisäisi sosiaalipuolen menoja, jos puoletkin metsästäjiin kuuluvasta ryhmästä ei pystyisi sopeutumaan muutokseen.

Valtio joutuisi hankalan paikan eteen, jos metsästyksen kieltolaki tulisi voimaan. Metsästäjät tekivät haastattelussa selväksi, että he lähtisivät osoittamaan mieltänsä, koska tällainen päätös ei olisi demokratiaa heidän näkökannastaan. Lisäksi valtion pitäisi vuosittain varata määrärahoja siihen, että metsästäjien ratkomat ongelmat voisi esim. poliisi ratkaista. Muutamassa vuodessa hirvikolarien määrä todennäköisesti kasvaisi. Jo 120 000 hirvieläimen kanta aiheutti 1 300 hirvikolaria ja tämä maksoi yhteiskunnalle 60 miljoonaa euroa. Jos hirvikanta kasvaisi kaksinkertaiseksi, olisi todennäköistä, että kolarien määrä kaksinkertaistuisi ja kulut kaksinkertaistuisivat, jolloin yhteiskunta maksaisi 120 miljoonaa euroa vuosittain vain hirvikolareista.

Tällaisessa tilanteessa valtio voisi ottaa mallia kanadalaisesta yritystoiminnasta, mutta kuinka tällainen yritystoiminta sitten toimisi, olisi se ennustamaton asia. Jäisikö jokaiselle kolarin ajajalle maksettavaksi ne kulut, jotka

hän aiheuttaa joko valtiolle tai tälle yritykselle, jonka palveluna olisi nimenomaan vastata tieliikenteessä loukkaantuneiden tai kuolleiden eläinten poistamisesta. Silloin valtion ei tarvitsisi huolehtia esim. kolariasioiden hoitamisesta, kun asia yksityistettäisiin ja jokainen kolarin ajaja maksaisi itse omat kulunsa. Vaihtoehtoisesti yrittäjä voisi tarjota vakuutuksen tyyppistä järjestelmän autoilijoille ja kerryttää kassavirtaa sitä kautta. Kysymykseksi nousisi se, hyväksyisikö Suomen kansa tällaista menettelyä, joka on kaukana meidän kulttuuristamme. Painotan, että tämä on yksi skenaarion mahdollistamisen ratkaisuja nojaten siihen, jos metsästyks olisi tässä tilanteessa kielletty. (Liite 5.)

Suureksi kysymykseksi nousisi metsätalouden kannattavuus yksityisillä ja valtion omistamilla mailla. Jos metsästyks kiellettäisiin, hirvikannan koko kaksinkertaistuisi kahdessa vuodessa. Se ei ole suoraan johdannainen metsätuhojen lisääntymiseen, mutta on luonnollista, että mitä enemmän hirviä on, sen enemmän kanta tarvitsee ravintoa selvitäkseen. Selvitäkseen hirvi käyttää ravinnokseen taimikkoja. Olisi todennäköistä, että metsän kasvattaminen muuttuisi nopeasti kannattamattomaksi. Jo yli viiden hirven määrä tuhannella hehtaarilla riittäisi aiheuttamaan, että metsien kasvatuksessa onnistuminen olisi epävarmaa. Eikä hirvikannan koko pysähtyisi tuohon viiteen hirveen tuhannella hehtaarilla vaan se kasvaisi, kunnes biologinen raja tulisi vastaan, jolloin kanta todennäköisesti romahtaisi. Ennen kannan romahtamista, olisivat hirvet aiheuttaneet metsissä sellaisia tuhoja, että olisi todennäköistä, että metsänomistajan pitäisi kokonaan aloittaa alusta taimikkonsa kasvattaminen ja valita lajeja, jotka eivät hirvälle maistu. Jäljelle jäisi pitkälti kuusi ja tämä taas johtaisi siihen, että Suomen metsät yksipuolistuisivat. Tosin voisihan olla, että valtio ja metsänomistajat keksisivät tilanteessa hyviä hirven pelottimia, koska kysyntä sellaiselle tuotteelle tai palvelulle kasvaisi metsästyksen kieltämisestä.

Suurpetojen kannan nousu tulisi myöhemmin perässä hirvikannan kasvun seurauksena ja metsästyksen loppumisen seurauksena. Suurpetokannan kanssa ensimmäisenä joutuisivat ongelmiin poronhoitoa harjoittavat henkilöt, koska suurpedot tarvitsevat ravintoa selvitäkseen. Jo kaksinkertaistunut kanta poronhoito alueella tarkoittaisi vähintään sitä, että valtion tulisi varata petovahinkojen korvaamiseen 14 miljoonaa euroa. Petokanta kasvaisi paliskunnissa ja olisi todennäköistä, että poronhoitajat vaatisivat valtiolta toimenpiteitä asian suhteen. Tämä lisäisi painetta valtionsektorilla kehittää jokin toimiva järjestelmä porohoidon turvaamiseksi, koska muuten poronhoito muuttuisi lopulta tappiolliseksi poronhoitajille kuin myös valtiolle. Luonnonsuojeluliitto ehdotti haastattelussa sitä, että kenties siinä vaiheessa porojen turvaamiseksi rakennettaisiin aitoja. Siinä vaiheessa aitauksen pitäisi olla niin iso, että porot tulisivat sen sisällä toimeen ja minkään aidan, varsinkaan petokestävän aidan, rakentaminen ei olisi ilmaista. Lisäksi Lapin alueella on paljon metsästysmatkailua nimenomaan valtion omistamilla mailla. Metsähallitukselta jäisi lupatulot saamatta, mutta saattaisi olla, että kalastuksenhoitomaksuja kertyisi enemmän, joka hieman korvaisi menetettyjä tuloja. Paikallinen talous kärsisi, koska metsästäjät tuovat tuloja pohjoisen ja muunkin Suomen paikkakunnille, missä he vierailevat ostettuaan valtionmailta metsästykslupia.

Metsästystä tarjoavien yritysten kannalta skenaarion toteutuminen olisi katastrofaalista. Ensinnäkin liikeidea ja elinkeinon harjoittaminen muuttuisi kokonaan kielletyksi. Olisi kyseenalaista, voisiko esim. fasaaneja tai peltopyitä kasvattaa kuin kanoja, koska luonnonsuojelujärjestöt pitävät muutenkin tämänlaista riistalintujen kasvattamista kyseenalaisena, kuten WWF:n ja Suomen luonnonsuojeluliiton haastattelussa kävi ilmi. Olisi todennäköistä, että suurin osa metsästysmatkailua tarjoavista yrityksistä kaatuisi tai sitten yrityksen pitäisi kehittää vaihtoehtoisia liiketoimintaa tai jopa siirtyä ulkomaille. Metsästyksen kieltäminen saattaisi johtaa siihen, että kysyntä ulkomaalla oleviin metsästysmatkailuihin nousisi ja tätä pystyisi kekseliäs yritys hyödyntämään. Toki Suomessa on jo nyt yrityksiä, jotka myyvät matkoja ulkomaille, joten heidän asemastaan tällainen kieltäminen olisi otollista, koska se tarkoittaisi suurella todennäköisyydellä bisneksen kasvamista.

Opinnäytetyössä on pyritty mahdollisimman laajasti pohtimaan taloudellisia vaikutuksia, jos suunniteltu skenaario toteutuisi. On todettavissa, että taloudellisesti vain harva taho hyötyisi. Valtiolle tämä tekisi lisäkustannuksia ja päänvaivaa sovittaa muuttunut yhteiskuntajärjestelmä Suomeen. Metsästäjä saattaisi säästää tarvehankinnoissa, kun hän ei enää metsästäisi, mutta haastattelun perusteella, se raha saattaisi mennä alkoholiin, joka taas toisi lisää sosiaalisia menoja. Metsästysmatkailua Suomessa tarjoaville yrityksille metsästyksen kieltäminen olisi pitkälti kuolemantuomio, jos luovuutta tai sopeutumista ei löydy. Vain ulkomaalainen talous hyötyisi tästä kiellosta ja esimerkiksi WWF ja Suomen Luonnonsuojeluliitto pystyisi vapauttamaan henkilöstönsä työaikaan muihin tehtäviin.

Miettikäämme vielä, onko skenaarion mahdollinen vai mahdoton. Kaikki haastateltavat olivat sitä mieltä, että metsästys on hyvä asia Suomessa yleisellä tasolla. On selvää, että esim. WWF olisi sitä mieltä, että uhanalaisten lajien metsästys pitäisi jättää pois ja painotti kestävä metsästyksen periaatetta. Kaikki haastateltavat, niin metsästysseura kuin myös järjestöt, olivat sitä mieltä, että kestävä metsästys on asia, jota pitää ehdottomasti vaalia. Ei olisi metsästäjän kannalta järkeä metsästää yli oman tarpeensa tai pelkän huvin vuoksi.

Tämän hetkinen yhteiskunta tuntuu tukevan kaikin puolin, että metsästystä tarvitaan ja siitä on paljon hyötyjä. Sen lopettaminen aiheuttaisi liikaa ongelmia, ristiriitaisuuksia ja rahan kulumista. Päätelmä on, että tällä hetkellä skenaario on mahdoton eli tämä tulevaisuuden kuva on tällä hetkellä pois suljettu. Metsästämisestä seuraisi enemmän haittoja kuin hyötyjä tällä hetkellä. Nojaan kuitenkin Luonnonsuojeluliiton haastatteluun, että jos tällainen vastaava tutkimus toteutuisi esimerkiksi 50 vuoden päästä, voisi tilanne olla aivan toinen. Luonnonsuojeluliiton haastattelun mukaan on selvää, että ihmiset voivat muuttua siihen suuntaan, että tämä skenaarion mahdottomuus ei olisi niin itsestään selvää, kuin se nyt vuonna 2016 on.

LÄHTEET

ELY-Keskus. 2014. ELY-Keskukset. Häme. Tehtävät ja toiminta. Uutiskirje 4/2014. Mitä ovat Riistapelot. Viitattu 1.11.2016.

https://www.ely-keskus.fi/web/ely/hame-mita-ovat-riistapelot?p_p_id=122_INSTANCE_aluevalinta&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_r_p_564233524_resetCur=true&p_r_p_564233524_categoryId=14254#.WBIRsS2LTIU

Futurix. 2015a. Tulevaisuuden tutkimus. Viitattu 21.2.2015.

<http://www.futunet.org/fi/materiaalit/etusivu>

Futurix. 2015b. Tulevaisuus tutkimus. Lähestymistapoja. Skenaariotyöskentely tulevaisuudessa. Viitattu 23.2.2015.

http://www.futunet.org/fi/materiaalit/tutkimus/03_lahestymistapoina/02_skenaariotyoskentely_tulevaisuudentutkimuksessa/03_skenaariotyoskentelyn_edut_strategisessa_suunnittelussa?C:D=347631&selres=347631

Hämäläinen, P. 2012. Maa- ja metsätalousministeriö, Ruralia-instituutti (HY), Suomen Riistakeskus. Riistatalous elinkeinona. Riistapalveluiden ja riistatuotteiden kehittämisen haasteet ja toimenpide ehdotukset. Viitattu 30.5.2016.

<http://docplayer.fi/5379458-Riistatalous-elinkeinona.html>

Huttu, H. 2016. Metsästyksen luoma työllisyyttä ja toimeentuloa. Metsästäjä 3, 10-11.

Jyväskylän yliopisto. 2015. Humanistinen tiedekunta. Menetelmäpolku. Aineistohankintamenetelmä. Haastattelu. Viitattu 3.4.2016.

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/aineistohankintamenetelmat/haastattelut>

Laitinen, J. & Määttä, L. 2015. Häirikkösuden kaatajalle luvassa pian tapporaha. Etelä-Suomen sanomat 8.2.2015, D1.

Luonnonvarakeskus 2015a. Riistakolmiot. Lajitieto. Riistaeläimet. Orava. Viitattu 13.11.2016.

<https://riistakolmiot.fi/riistaelaimet/orava-sciurus-vulgaris/>

Luonnonvarakeskus. 2015b. Riistakolmiot. Laskentaohje. Kesälaskennan ohje. Viitattu 28.11.2016.

<https://riistakolmiot.fi/ohjeet/kesalaskentaohjeet-2014/>

Luonnonvarakeskus. 2015c. Riistakolmiot. Laskentaohjeet. Talvilaskennan ohje. Viitattu. 28.11.2016.

<https://riistakolmiot.fi/ohjeet/talvilaskennan-ohje/>

Luonnonvarakeskus. 2015d. Riistakolmiot. Mitä on kolmiolaskenta. Viitattu 11.10.2016.

<https://riistakolmiot.fi/riistakolmio/mita-kolmiolaskenta/>

Luonnonvarakeskus. 2015e. Riistakolmiot. Raportit. Kesälaskenta 2016. Viitattu 11.10.2016.

<https://riistakolmiot.fi/raportit/kesalaskenta-2016/>

Maa- ja metsätalousministeriö. 2016a. Riista. Riistavahingot. Viitattu 3.4.2016.

<http://mmm.fi/riista/riistavahingot>

Maa- ja metsätalousministeriö 2016b. Riista. Riistavahingot. Hirvivahingot. Viitattu 24.6.2016.

<http://mmm.fi/riista/riistavahingot/hirvivahingot>

Maa- ja metsätalousministeriö. 2016d. Riista. Riistavahingot. Muiden riistaeläinten aiheuttamat vahingot. Viitattu 24.5.2016.

<http://mmm.fi/riista/riistavahingot/muiden-riistaelainten-aiheuttamat-vahingot>

Maa- ja metsätalousministeriö. 2016c. Riista. Riistavahingot. Suurpetovahingot. Viitattu 24.6.2016.

<http://mmm.fi/riista/riistavahingot/suurpetovahingot>

Maanmittauslaitos. 2016. Oma riista. Alueet. Viitattu 13.11.2016.

<https://oma.riista.fi/#/club/426/areas?areaId=16428>

Metsäntutkimuslaitos. 2014. Metsätilastollinen vuosikirja 2014. Tampere: Tammerprint oy.

MMMp, Maa- ja metsätalousministeriön päätös käytettävästä menetelmästä nro 105/2009. 27.2.2009.

MMMp, Maa- ja metsätalousministeriön päätös käytettävästä menetelmästä nro 158/2011. 18.2.2011.

Moksu, M. 2014. Yle. Uutiset. Hirvenmetsästyksen loppuminen ajaisi yhteiskunnan kriisiin ihmisten sietokyky ylittyisi jo parissa vuodessa. Viitattu 20.9. 2016.

http://yle.fi/uutiset/hirvenmetsastyksen_loppuminen_ajaisi_yhteiskunnan_kriisiin_ihmisten_sietokynnys_ylittyisi_jo_parissa_vuodessa/7491245

Partanen, T. 2016. Metsästyksessä liikkuu paljon rahaa. Metsästäjä 4, 8.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos. .2014. Luonnonvarakeskus. Riista. Hirvieläimet. Hirvi. Hirven kannanarviointi menetelmät. Hirvikannan seuranta. Viitattu 4.11.2016.

http://www.rktl.fi/riista/hirvielaimet/hirvi/hirven_kannanarvioinnin_menetelmat/hirvikannan_seuranta.html

Saaranen-Kauppinen, A & Puusniekka, A. 2006a. KvaliMOTV. Menetelmäopetus. Strukturoitu ja puolistrukturoitu haastattelu. Viitattu 3.4.2016.

http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_3.html

Saaranen-Kauppinen, A & Puusniekka, A. 2006b. KvaliMOTV. Menetelmäopetus. Teemahaastattelu. Viitattu 3.4.2016.

http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_2.html

Simenius T. 2016. Suomen metsästäjäliitto. Kestävä riistatalous. Metsästysakatemia. Viitattu 30.5.2016.

https://frantic.s3.amazonaws.com/smy/2016/05/PMA40_TeemuSimenius.pdf

Suomen luonnonsuojeluliitto. 2016a. Järjestö. Historia. Viitattu 15.6.2016.

<http://www.sll.fi/jarjesto/historia>

Suomen luonnonsuojeluliitto 2016b. Järjestö. Tietoa. Viitattu 15.6. 2016.

<http://www.sll.fi/jarjesto/tietoa>

Suomen luonnonsuojeluliitto 2016c. Järjestö. Varainhankinta. Viitattu 15.6.2016.

<http://www.sll.fi/jarjesto/varainhankinta>

Suomen metsästäjäliitto. 2016. Viitattu 7.6.2015.

<https://www.metsastajaliitto.fi/node/44>

Suomen riistakeskus. 2011. Metsästäjän opas. Porvoo: Bookwell oy.

Suomen riistakeskus. 2014. Metsästys. Lomakkeet. SRVA:n lomakkeet. Kolarieläin-sopimus. Viitattu 29.11.2016.

<http://riista.fi/metsastys/lomakkeet/srvan-lomakkeet/kolarielainsopimus/>

Suomen riistakeskus. 2015a. Riistatalous. Viitattu 30.5.2015.

<http://riista.fi/riistatalous/>

Suomen riistakeskus. 2015b. Riistatalous. Riistavahingot ja konfliktit. Suurriista-virka-apu. Viitattu 29.11.2016.

<http://riista.fi/riistatalous/riistavahingot-ja-konfliktit/suurriistavirka-apu/>

Suomen riistakeskus. 2016a. Metsästäjien rahankäyttö on kasvussa – tästä hyöttyy Suomen talous. Viitattu 3.11.2016.

<http://riista.fi/metsastajien-rahankaytto-on-kasvussa-tasta-hyotyy-suomen-talous/>

Suomen riistakeskus. 2016b. Metsästys. Palvelut metsästäjille. Lupahallinto. Lupa-maksut. Viitattu 30.5.2015.

<http://riista.fi/metsastys/palvelut-metsastajalle/lupahallinto/lupamaksut/>

Suomisanakirja 2015. Suomisanakirja. Skenaario. Viitattu 13.11.2016.

<http://www.suomisanakirja.fi/skenaario>

Tampereen teknillinen yliopisto. S2008. Luento3:Harjoitustyöohje. Käyttäjätiedon kerääminen. Viitattu 3.4.2016.

<http://www.cs.tut.fi/~kaper/syksy08/luennot/S08L3.pdf>

Tilastokeskus. 2016. Tilastot. Palkat ja työvoimakustannukset. Kuntasektorin palkat. Viitattu 3.11.2016.

<http://www.stat.fi/til/ksp/>

Valtionvarainministeriö. 2016a. Hallituksen esitys eduskunnalle valtioneuvostonvaltuutetuksi vuodelle 2016. Yksityiskohtaiset perustelut. Määrärahat. Maa- ja metsätalousministeriö. Luonnonvaratalous. Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen. Viitattu 15.6.2016.

<http://budjetti.vm.fi/indox/sisalto.jsp?year=2016&lang=fi&maindoc=/2016/tae/valtiovarainministerionKanta/valtiovarainministerionKanta.xml&opennode=0:1:245:857:927:939>:

Valtionvarainministeriö. 2016b. Hallituksen esitys eduskunnalle valtioneuvostonvaltuutetuksi vuodelle 2016. Yksityiskohtaiset perustelut. Määrärahat. Maa- ja metsätalousministeriö. Luonnonvaratalous. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen. Viitattu 15.6.2016.

Valtionvarainministeriö. 2016c. Hallituksen esitys eduskunnalle valtioneuvostonvaltuutetuksi vuodelle 2016. Yksityiskohtaiset perustelut. Määrärahat. Maa- ja metsätalousministeriö. Luonnonvaratalous. Riistatalouden edistäminen. Viitattu 6.9.2016. <http://budjetti.vm.fi/indox/sisalto.jsp?year=2016&lang=fi&maindoc=/2016/tae/hallituksenEsitys/hallituksenEsitys.xml&id=/2016/tae/hallituksenEsitys/YksityiskohtaisetPerustelut/30/40/50/50.html>

Valtionvarainministeriö. 2016d. Hallituksen esitys eduskunnalle valtioneuvostonvaltuutetuksi vuodelle 2016. Yksityiskohtaiset perustelut. Määrärahat. Maa- ja metsätalousministeriö. Metsähallitus. Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät. Viitattu 2.11.2016.

<http://budjetti.vm.fi/indox/sisalto.jsp?year=2016&lang=fi&maindoc=/2016/tae/hallituksenEsitys/hallituksenEsitys.xml&opennode=0:1:133:383:1001:1109:1111>:

Valtionvarainministeriö. 2014a. Valtionvarainministeriö. Yksityiskohtaiset perustelut. Tuloarvio. Sekalaiset tulot. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala. Hirvieläinten metsästysmaksut. Viitattu 11.7.2016.

<http://budjetti.vm.fi/indox/sisalto.jsp?year=2015&lang=fi&maindoc=/2015/aky/aky.xml&opennode=0:1:11:21:93:161:179>:

Valtionvarainministeriö. 2014b. Valtionvarainministeriö. Yksityiskohtaiset perustelut. Tuloarvio. Sekalaiset tulot. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala. Riistanhoitomaksut. Viitattu 11.7.2016.

<http://budjetti.vm.fi/indox/sisalto.jsp?year=2015&lang=fi&maindoc=/2015/aky/aky.xml&opennode=0:1:11:21:93:161:183>:

WWF. 2016a. WWF Suomi. Historia. Viitattu 14.6.2016.

<http://wwf.fi/wwf-suomi/historia/>

WWF. 2016b. WWF Suomi. Tietoa meistä. Viitattu 14.6.2016.

<http://wwf.fi/wwf-suomi/tietoa-meista/>

HAASTATTELUT

Ala-Ajos, I. 2016. Projektipäällikkö. Suomen riistakeskus. Haastateltu 13.9.2016.

Korvenranta, T. 2016. Metsäkoneenkuljettaja. Korvenrannan moto. Haastateltu 2.11.2016.

Pyypoijat ry. 2016. Metsästysseura. Pyypoijat ry. Haastateltu 29.10.2016.

Tolvanen, P. 2016. Ohjelmapäällikkö. WWF. Haastateltu 26.9.2016.

Veistola, T. 2016. Luonnonsuojeluasiantuntija. Suomen luonnonsuojeluliitto. Haastateltu 26.9.2016.

LIITTEET

Liite 1

Haastattelukysymykset järjestöille:

1. Mikä on teidän järjestönne merkitys nykyajan riistataloudessa?
2. Onko metsästyks Suomessa tarpeellista? Perustele.
3. Koska opinnäytetyön on aiheena on Metsästyksen Suomi – taloudellinen näkökulma, niin miten arvioisitte, miten metsästyksen täyskielto vaikuttaisi teidän organisaationne talouteen?
4. Valtio saa noin 10milj. euroa riistahoitomaksuista ja noin 3,4milj. euroa hirvieläinten lupamaksuista. Nämä summat menevät käytännössä hirvieläin- ja suurpetovahinkojen korvaukseen. Miten arvioisitte metsästyksen täyskiellon vaikut-tavan valtion talouteen riistatalouden sektorilla?
5. Yksityinen metsästäjä käyttää vuosittain noin 1100€ metsästysharrastukseen. Jos metsästyks kiellettäisiin, niin mihin arvioisitte rahan käytön suuntautuvan yksityissektorilla?
6. Metsästysmatkailua tarjoavat yritysten yhteenlaskettu liikevaihto on noin 2-4milj. euroa. Miten yritysten kävisi, jos metsästyks kiellettäisiin? Olisiko teidän mielestänne heillä mahdollisuutta kehittää vaihtoehtoista toimintaa metsästyks-matkailun tilalle?
7. Viimeinen kysymys. Onko metsästyksen täyskielto teidän mielestänne edes vaihtoehto? Perustele.

Haastattelukysymykset Pyypojille:

1. Mitä metsästykselle teille merkitsee?
2. Jos metsästyks ei olisi Suomessa enää sallittua, niin mihin käyttäisitte siihen käyttämänne rahan?
3. Käyttäisikö seura enää rahaa riistanhoitotyöhön, kuten suolakiviin ja riistapeltoihin, jos metsästyks kiellettäisiin?
4. Hyödynnättekö Suomessa olevia metsästyksmatkailua tarjoavia yrityksiä?
5. Jos metsästyks kiellettäisiin, niin mitä tekisitte korvataksenne harrastuksen? Vähentyisikö luonnossa liikkuminen?
6. Onko metsästyksen täyskielto edes vaihtoehto? Perustele.

Luettelo riistaeläimistä ja rauhoittamattomista eläimistä:

Riistanisäkkäät: Villikani, metsäjänis, rusakko, orava, europanmajava, kanadanmajava, piisami, rämemajava, susi, tarhattu naali, kettu, supikoira, karhu, pesukarhu, mäyrä, kärppä, hilleri, saukko, näätä, minkki, ahma, ilves, itämeren norppa, kirjohylje, halli, villisika, kuusipeura, saksanhirvi, japanipeura, metsäkauris, hirvi, valkohäntäpeura, metsäpeura ja mufloni.

Riistalinnut: Kanadanhanhi, merihanhi, metsähanhi, heinäSORSA, tavi, haapana, jouhi-sorsa, heinätavi, lapasorsa, punasotka, tukkasotka, haahka, alli, telkkä, tukkakoskelo, isokoskelo, riekko, kiiruna, pyy, teeri, metso, peltopyy, fasaani, nokikana, lehtokurppa ja sepelkyyhky.

Rauhoittamattomat nisäkkäät: Metsämyyrä, vesimyyrä, kenttämyyrä, pelto-myyrä, la-pinmyyrä, isometsähiiri, isorotta ja kotihiiri. Villiintyneeseen kisaan sovelletaan lakia, mitä rauhoittamattomista eläimistä säädetään.

Rauhoittamattomat linnut: Korppi (poronhoitoalueella), varis, harakka, harmaalokki, merilokki, kesykyyhky ja räkättirastas.

5 § Riistaeläimet ja rauhoittamattomat eläimet
615/1993

Annettu Helsingissä 28 päivänä kesäkuuta 1993

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1993/19930615?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=mets%C3%A4styslaki>

Luettelo riistapellossa käytettävistä kasveista:

Viljat, tattari, auringonkukka, öljypellava, herne, rypsi, rapsi tai sinappi, rehukaali, rehurapsi, öljyretikka, rehujuurikkaat (rehusokerijuurikas, naattinauris tai turnipsi), heinäkasvit ja apilat.

(ELY-Keskus 2014.)

Matkakertomus Kanadan kevätkarhujahdistista

Vuoden 2014 kesän harjoittelu Suomen riistakeskuksella Laitialan toimipisteessä, antoi mahdollisuuden lähteä harjoitteluun Kanadaan. Harjoittelun tarkoituksena oli päästä tutustumaan Kanadalaiseen metsästyskulttuuriin, mustakarhujen kevät jahtiin ja avartamaan maailmankatsomusta. Tämä tarkoitti sitä, että työskentelin asiakaspalvelu, -leirinhuolto ja syötitystehtävissä, joita avaan hieman tuonnempana. Lensin Kanadaan 27.4.2015 ja siitä suuri seikkailu Pohjois-Amerikan mantereella alkoi. Palasin Suomeen 8.6.2015 helpottuneena, kun raskas rupeama oli ohi, mutta myös haikeana, kun aika Kanadassa oli kulkenut kuin siivillä.

Tahdon kertoa siitä sen vuoksi, että harva suomalainen nainen on päässyt kokemaan tällaista seikkailua ja saanut mahdollisuutta tutustua omakohtaisesti kaikkeen, mitä keväiseen Albertalaiseen mustakarhujahtiin kuuluu. Haluan esitellä pientä vertailukohtaa, että millainen suomalainen metsästyskulttuuri on verrattuna kanadalaiseen ja U.S.A:laiseen metsästyskulttuuriin. Haluan tuoda esille sen, kuinka merkittävää outfitting eli metsästysmatkailu on Kanadassa ja miten erilaisia kaksi metsästystä harjoitettavaa kulttuuria voi olla. Haluan painottaa niitä arvoja, jotka Suomessa ovat hyvin tai huonosti metsästyksen ja riistanhoitotyössä. En aio tuoda esille koko mantereen kokoisia lukuja, enkä myöskään edes yhden osavaltion, koska opinnäytetyössä keskityn Suomeen, mutta tahdon tuoda omia pohdintoja metsästyksestä ja riistapolitiikasta pohjautuen Kanadan kokemuksiin. En myöskään esittele Silver Fox Outfittersin taloutta, koska kyseessä on yksityinen yritys, jonka rahataloudesta minulla ei ole lupa puhua.

Varsinainen metsästys alkoi Vappuna 2016. Herätys oli aamulla aikainen, kun minä ja Silver Fox Outfittersin omistaja, Eric Rauhanen lähdimme porhaltamaan 800km ajomatkan kohti pohjoista. Lähdimme matkaan Edson nimisestä kaupungista ja suuntasimme High Levelin kaupunkiin. Matkassa ei ollut mitään ihmeellistä kuin yksi asia, joka pisti silmään ajettuumme noin 500 km. Välimatkat kaupunkien ja ihan tavallisten kylien välillä olivat huikeat ja se erämaan määrä, joka teiden varsilla näkyi, oli käsittämätön. Suomen lappi on hyvä esimerkki erämaasta, mutta kun saapui Kanadan erämaa alueelle, niin siinä kohtaa pieni suomalaisnainen käsitti, kuinka pieni Suomenmaa on verrattuna Kanadaan tai siihen, miten paljon erilaisia mahdollisuuksia ja ekosysteemejä sellaiset valtavat alueet pitävät sisällään. Suomen UKK-kansallispuisto on surkean kokoinen siihen verrattuna, mitä Kanadasta löytyy ihan sellaisia maita, jotka eivät ole edes suojeltuja, mutta ovat vain koskemattomia eräkaita. Koska alueita on paljon, ei kaikkia alueita ole tarve hyödyntää tai käyttää esim. metsätalouden tarpeisiin. Monessa yhteydessä tuli selväksi, että jos lähti suuntaan tai toiseen, niin saattoi kävellä 300 km ilman, että törmäsi yhteenkään tiehen tai ihmisen vaikuttamaan alueeseen. Mainittakoon tässä kohtaa, että suurimman osan Kanadan maista omistaa valtio ja yksityisiä maanomistajia on vain kylien ja kaupunkien läheisyydessä.

Toinen asia, joka erityisesti kiinnitti huomiota heti ensimmäisinä päivinä High Levillä ja muutenkin ajomatkan aikana, oli se, että riistaa näkyi paljon ja kaikenlaista, tosin kuljimme autolla ja mönkijällä lähes päivittäin 200–300 km. Syy, miksi liikuimme pitkiä matkoja autolla päivittäin, oli se, että Silver Fox outfittersillä oli neljä eri syöttölinjaa. Syöttölinjalla tarkoitetaan linjastoa, joista lähin piste sijaitsi leiristä 20 km päässä ja kaukaisin 130 km päässä. Vertailun vuoksi mainitsen, että kaukaisimmalle syöttö pisteelle oli aikalailla sama matka kuin olisi ajanut Suomessa Helsingistä Vierumäelle. Kyseenalaistan vahvasti, että kuinka moni suomalainen lopulta ajaisi Suomessa samanlaisen matkan päivittäin vain viedäkseen rasvaisen kauraämpärin karhulle syötäväksi unohtamatta sitä, että mönkijällä ajetaan yleensä 20 km syöttölinjoilla, jotta kaikissa syöttöpisteissä oli muonaa karhuille (Kuva 9). Syöttölinjat koostuivat noin 10 syöttö paikasta, jonne oppaat ja minä veimme karhulle ruokaa, joka tosiaan koostui lihasta, kaurasta tai rasvasta. Pitkillä matkoilla näki paljon eläimiä, kuten mustakarhuja. Mustakarhuja tosin näkyi eniten syöttölinjoilla ja parhaimpina päivinä saattoi nähdä 10 eri karhua, joten karhujen määrä oli käsittämätön. Sudenkaan jälkien näkeminen Kanadassa ei ollut tavatonta ja erilaisia peuroja näkyi tiellä vähän väliä.

Kuva 9. Perusvarustus, kun lähdimme viemään 130 km päähän kahdeksan karhusyöttöä. (Kuva: Korvenranta 2015.)

Muutamia hauskoja ja vähemmän hauskoja sattumuksia sitten olikin niin karhujen kuin myös muiden eläinten kanssa. Meidän leirimme sijaitsi noin 20 km päässä kaupungista ja se oli käytännössä erämaata. Ihmisten elämä korvessa oli totta kai karhuista kovin mielenkiintoista, koska meillä oli leirin läheisyydessä karhuille tarkoitettua ruokaa, jota nallet kävivät aika-ajoin varastamassa. Oli hupaisaa huomata, kuinka uteliaaksi suurenluokan peto lopulta kävi, kun olimme asuneet leirissä muutaman viikon. Karhut tottuivat meidän läsnäoloon ja ei ollut ollenkaan tavatonta, että vain sadan metrin päässä sijaitseva syöttövarastolla oli ahne mustakarhu tekemässä tihutöitä. Parahin sattumus oli eräs kerta, kun kokkimme oli tulossa kenttäsuihkusta

ja oli menossa teltaan. Silloin mustakarhun pylly tervehti häntä teltan ovi-
aukosta. Hämmästynyt kokki jäi hetkeksi tuijottamaan näkyä huutaen sitten
selvästi nuorelle ja uteliaalle mustakarhulle paksulla ohiolaisella murteella,
että lähde täältä. Mustakarhu säikähti ja kipitti tiehensä, mutta muisto sat-
tumuksesta oli hauska. Muutenkin suhtautuminen siihen, että karhuja näkyi
paljon, oli hyvin erilainen kuin täällä Suomessa. Yhdessä vaiheessa Touko-
kuussa alkoi High Levelin kaupungin laitamille ilmestyä varoituksia must-
akarhuista ja siitä, että karhuja ei saanut ruokkia.

Minusta oli hienoa miten Kanadassa suhtauduttiin siihen, että mustakarhut
liikkuivat paljon kaupungin läheisyydessä. Suomalainen tapa käsitellä suur-
petoja, jos ne tulevat näyttävän karvaisen naamansa lähelläkään ihmisasu-
tusta, on suorastaan hysteerinen välillä. Kun siihen lisää vielä uteliaat ihmi-
set, jotka tunkevat katsomaan karhua, vaikka asiasta on kielletty, on soppa
valmis. Kyseenalaistan kokemuksieni perusteella vahvasti sitä, että tarvit-
seeko median edes aloittaa hurjaa tiedottamista, että karhu on nähty taa-
jama-alueen läheisyydessä. Karhut kuuluvat kyllä metsiin, mutta ilmainen
ruoka on kenestä tahansa, niin ihmisestä kuin karhusta, äärimmäisen hou-
kuttelevaa. Ihmisten pelonsekainen suhtautumisen sijaan olisi hyvä ottaa
kerrankin mallia suuresta maailmasta ja oppia suhtautumaan karhuunkin
kuin se olisi luonnollinen asia ilman sitä, että metsästäjiä vaaditaan samalla
kertaa lopettamaan väärälle polulle vahingossa astunut nalle. On selvää, että
kun ihmiset rakentavat uusia asuinalueita ennen rakentamattomille ja jopa
koskemattomille alueille, niin suurpetoja tullaan näkemään ihmisten lähei-
syydessä enemmän ja siihen pitää osata suhtautua rauhallisesti, ei niin kuin
nykyään on ollut tapana. Tietenkään ei koskaan pidä olla tyhmänrohkea,
mutta turha asian esittely mediassa ei ole hyvä asia (Kuva 10).

Kuva 10. Syöteillä tapasi usein paljon karhuja. Nämä kolme yksilöä pakenivat kytäys-
puuhun mönkijän ääniä. (Kuva: Korvenranta 2015.)

Asia, mikä myös kiinnitti paljon huomiota, oli myös se, kuinka tehokas ”sii-
vouspalvelu” Kanadan Albertalaisilla teiden varsilla oli. Eräänä aamuna

lähdin aikaisin viemään syöttejä karhuille ja huomasin, että peura oli jäänyt auton alle. Ihmettelin asiaa suomalaisena, koska Suomessa on tapana kerätä peurat pois teiden varsilta. Jäin tätä ihmettelemään, että kuinka Kanadassa voidaan tehdä näin ja samalla myös aloin miettimään, että en kyllä nähnyt 800 km aikana yhtään raatoa tien varsilla, mutta senkin edestä valtavia mustia korppeja. Syy tähän, miksi raato oli jätetty huolimattomasti tien varrelle, selvisi minulle paluu matkalle. Siinä kohtaa, kun ajoin peuran ohi, oli muutamana tunnin aikana peurasta syöty aikalailta puolet. Tätä asiaa hämmästelin pitkän aikaa ja oikeastaan iltapäivällä, kun suuntasin samaan suuntaan, niin huomasin, että peuranraato oli kadonnut kokonaan. Vain muutama veriläikkä oli tiellä muistona siitä, että aamulla joku oli päättänyt peuran päivät. Tämä vahvisti käsitystä, millainen petokanta siellä maailman kolkassa täytyi olla, kun peuran raadot katosivat yhdessä hujauksessa verrattuna siihen, että Suomessa yksi supinraato pyörii tiellä jopa viikon.

Monet asiat pyörivät Kanadassa hyvin eritavalla kuin Suomessa ja monta kertaa hämmästelin heidän systeemiään hankkia lupia ja sitä, että käytännössä heillä ei ole minkäänlaista seuruemetsästystä. Kanadan Albertassa on metsästysklubeja, mutta ne eivät ole samanlaisia kuin meidän tuntema seuruemetsästys vaan käytännössä kaikki menevät itseksensä tai sitten tarjotaan outfittingin kaltaisia palveluita. Kanadassa alueet ovat jaettu täysin viiva-suorasti suorakulmioihin ja jokaisella alueella on oma numeronsa ja jokaiselle alueelle on annettu tietty määrä esimerkiksi hirvenlupia. Lupia on vaikeampi saada niille alueille, jotka ovat lähempänä keskuksia, luonnollisesti siksi, että ihmiset haluavat sinne paljon metsälle. Erämaa-alueet ovat yleensä sellaisia, että hirvenlupa on helppo saada. Käytännössä kuka vain Kanadalainen voi saada luvan mistä vain osavaltionsa alueelta, kun vain hakee lupaa. Tässä kohtaa, kun kuuntelin Kanadalaisten kertomista asioista, hämmästytti kovasti, kun he alkoivat puhumaan arvoista. Yksi ns. arpa maksaa tietyn määrän ja käytännössä arpa vetämällä jaetaan luvat alueelle halujien kesken. Jos ostaa useampana peräkkäisenä vuonna arvan, niin todennäköisyys sille, että saat haluamasi luvan, kasvaa. Jos alue on suosittu metsästäjien keskuudessa, niin voi viedä viisikin vuotta, että ostat perättäisen arvan kyseiselle alueelle, ennen kuin saat todennäköisyyden kasvamaan niin suureksi, että saat luvan varmasti. Tämän kultuani totesin, että ei tämäkään systeemi mikään huono ollut, mutta kuulosti siltä, että valtiolle siitä tuli paljon työtä ja vaivaa. Outfitterit taas saavat suuremman lupapaketin kerralla ja jos outfitter on sijoittanut rahaa yritykseensä, niin hänellä on lupa myydä esimerkiksi mustakarhun lupia eteenpäin toisille outfitterille, joilla tätä lupaa ei ole maksettu.

Outfittingin ympärillä pyörii yrittäjälle suuret rahat, mutta myös kulut ovat sen mukaiset. Polttoaine on suuri menoerä, koska kilometrejä tulee paljon, mutta polttoaine on Kanadassa puolet halvempaa kuin Suomessa jo ihan sen vuoksi, että öljyä saadaan Kanadasta. Ei ollut ollenkaan tavatonta nähdä öljyn pumppaamoja keskellä suuria peltoja. Mikä oli myös erikoista, niin Kanadassa ruoka oli lähes saman hintaista kuin Suomessa, vaikka vesi oli huokeampaa ostaa, kun sitä pystyi hakemaan 400 l kerralla. Lisäksi oli tarvehankintoja, kuten kaura ja monet tarpeelliset työkalut leirissä ja tarpeellisten koneiden huolto. Mönkijöistä oli tapana silloin tällöin puhjeta rengas ja jos-

kus pakastinrekka reistaili. Eikä sovi unohtaa työntekijöiden palkkoja. Lisäksi outfitterin tuli maksaa tiettyjä maksua valtiolle ollakseen outfitter, joten jos yritys tienasi keväällä kymmeniä tuhansia dollareita, niin lopulta huonoina asiakas keväinä, yrittäjälle jäi pieni voitto.

Suomen ja Kanadan kaupallinen metsästys on eri tasoilla tällä hetkellä. Suurimmaksi osaksi siinä on syynä se, että Suomen metsätalous on erilainen kuin Kanadalainen jo siitä syystä, että yksityisiä maanomistajia on paljon, joka tekee sen, että maa-alat ovat pirstoutuneet pieniksi ja yleensä maanomistajat ovat jo vuokranneet alueensa metsästykselle. Kanadassa valtio omistaa käytännössä lähes kaikki metsät, joten outfitterin ei tarvitse vaivata päätänsä sillä, että miten hän saa tarvittavan maa-alan, kun vain hoitaa Kanadan valtion kanssa asiat hyvin. Suomessa löytyy jos jonkinlaista jänkäkurkea ja jo tuhannen hehtaarin yhteneväisen maa-alan kerääminen kokoon Eteläisemmässä Suomessa on haasteellinen tehtävä. Suomen kaupallinen metsästys painottuu hyvin pitkälti Keski-Eurooppalaiseen fasaani ja peltopyy tarhaukseen, vaikka muutakin riistaa on mahdollista metsästää, mutta se on hintavampaa. Kanadassa sen sijaan on paljon outfittereitä ja esimerkiksi mustakarhun ampuminen on tehty helpoksi. Asiakas voi kilpailuttaa hintoja ihan huoletta ja valita mieleisen yrityksen. Mustakarhun metsästys liikkuu niissä hinnoissa, että perusamerikkalaisella on varaa Kanadalaiseen karhunmetsästykseseen. Painotan, että nämä outfitterit elättävät itsensä ja perheensä täysin kaupallisella metsästyksellä, kun taas Suomessa ei löydy lähes ketään, joka elättäisi itsensä pelkästään metsästyksipalveluja tuottamalla. Onhan täällä vähemmän ihmisiä, mutta maailmalta löytyy kiinnostusta tulla Suomenkin kaltaiseen maahan esimerkiksi hirvimetsälle.

Jäin reissun aikana pohtimaan kanadalaisen ja suomalaisen metsästyksen eettisiä eroja ja monessa suhteessa Suomi on huomattavasti edellä eettisemmässä metsästyksessä kuin Kanada. Erikoisinta oli, että susijahti oli keväällä ihan luonnollinen asia ja sallittua. Suomalaisesta näkökannasta se on outoa, että sellainen on sallittua, koska siihen vuoden aikaan susilla on pennut, jotka eivät seuraa emoaan ja jos emo kohtaa loppunsa, niin pennut näntyvät hitaasti nälkään. Eikä keväinen suden turkki oli trofeena lopulta kovinkaan upea, joten siksi kyseenalaistin vahvasti maan menettelyn susijahdin suhteen. Täsmennän sen verran, että mustakarhuilla taas pennut seurasivat emoa ja jos emo, jota pennut seuraavat, oli laitonta tappaa.

Mikä kiinnitti huomiotani paljon, oli se, kun paikalliset puhuivat ansametsästäjistä. Oli hämmäntävää, millaisilla menetelmillä oli sallittua pyytää esimerkiksi mustakarhuja. Tynnyri, johon oli tehty reikä, jossa oli raudat sisällä ja kun mustakarhu kurottaa reiästä kiskomaan syöttiä ulos, niin rauta napsahtaa siihen tassuun kiinni. Karhu jää ansaan kerralla ja kun ansametsästäjä tulee katsomaan ansansa, niin hän saa karhun. Muutenkin Kanadassa on mahdollista elättää itsensä ansametsästyksellä, koska riistaa on paljon. Esimerkiksi sudella ei ole mitään lupa-määriä vaan paikallinen voi ampua niin monta sutta kuin tahtoo, kun taas ulkomaalainen joutuu maksamaan 100 Kanadan dollaria, jotta voi ampua niin monta sutta kuin vain tahtoo.

Mikä oli erikoista, niin Albertan osavaltiossa koirien käyttö oli kiellettyä. Se oli kummallista, koska se on vain fakta, että kaikki metsästäjät eivät ole

niin hyviä ampujia kuin toiset. Haavakkoja tuli kauden aikana useampia ja suurin osa jäi saamatta, koska jäljestäminen mustalla maalla oli hyvin haasteellista. Jälkikoira sen sijaan olisi pystynyt jäljestämään haavakkokarhut helposti ja näin ollen eläimen kärsimykset olisi saanut päätettyä. On väärin jättää kituva eläin kuolemaan hitaasti, joten on erinomainen asia, että Suomessa koirien käytölle on vahva kulttuuri ja se on sallittua.

Monet kyseenalaistavat, onko mustakarhun kannalta reilua, että pidetään syöttejä ja sitten asiakas tulee ja ampuu karhun. Mustakarhun kannalta se ei ole reilua, sattuneesta syystä, mutta toisaalta syöteillä vieraillee paljon eri mustakarhuja ja talviunilta heränneet karhut hyötyvät ehdottomasti helposta lisäravinnosta. Joten olen sitä mieltä, että jos joku näkee sen vaivan, että ajaa tuhansia, kymmeniä tuhansia, kilometrejä, vie syöttejä, hankkii syöttejä ja passaa asiakkaita. Leiriolot ovat totta kai telta-asumuksia, mutta se vain lisää sitä vaivan näköä, että asiakkaat viihtyisivät ja saisivat niissä olosuhteissa parhaan täyshoidon. Eikä ole tavatonta, että työpäivän pituus keväällä kaudella on 20 h/vrk. Joten kyllä, minusta on reilua, että muutenkin vaikea ja työtä teettävä ammatti tehdään edes hieman helpommaksi käyttäysmetsästyksellä ja houkuttelemalla karhuja syöteille. On ammatinvalinta olla outfitter, eikä se ole ammasteista kaikista helpoimpia.

Monet asiat ovat Suomessa hyvällä tolallaan eettisen metsästyksen puolesta ja sen, että asiat hoidetaan riistan kannalta reilummin. Suomessa hyödynnetään asioita monipuolisesti ja se on hyvä. Ihmisten käyttäytymisessä on parantamista Suomessa petopolitiikassa, että asioita ei paisuteltaisi metsästäjien, eikä myöskään vihreiden, taholta liian suuriksi. Reissu Kanadan metsästykselle antoi paljon uusia kokemuksia ja opetti suhtautumaan mm. suurpetoihin huomattavasti vähemmän kiihkomielisemmin ja rauhallisemmin. Asiaa ei kuitenkaan muuta se, että Suomi on kaupallisessa metsästyksessä lapsenkengissä esimerkiksi Kanadaan verrattuna. Kanadan ja Suomen suurimpana erona on, että talkootyötä tehdään valtavia määriä nimenomaan seurojen kesken ja tietoa kerätään talkoilla. Kanadassa taas outfitterit saa rahansa asiakkaista, jotka tulevat metsästämään hänen yritykseensä. Valtio taas saa rahansa myymällä lupia alueittain niin outfitterille kuin myös yksityisille henkilöille. Eikä Kanadan Albertaan kuulu esimerkiksi riistapeltojen tekeminen tai nuolukivien vieminen. Kummallakin toteutuksella on omat hyvät ja huonot puolensa, mutta Suomalaisesta näkökulmasta, Suomessa on metsästyksen ja riistanhoito hoidettu tavalla, josta myös riista hyötyy varmasti.